

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI

SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ DESTEK PROGRAMI

2024 Yılı Faizsiz Kredi Desteği
Başvuru Rehberi

Son Başvuru Tarihi

 20 Ocak 2025 Pazartesi
Saat: 18.00

Taahhütname İçin Son E-imza/Teslim Tarihi

 27 Ocak 2025 Pazartesi
Saat: 18.00

PROGRAMIN KÜNYESİ		
PROGRAM BİLGİLERİ	ADI	İLAN TARİHİ
PROGRAMIN AMACI	Sürdürülebilir Turizmin Geliştirilmesi Destek Programı	18 Kasım 2024 Pazartesi
PROGRAMIN ÖNCELİKLERİ	<p>Kıyı şeridinde sıkışmış olan turizm faaliyetlerini bölge geneline yaymak, turizm ürünleri çeşitliliğini artırmak ve mevcut turizm faaliyetlerinin yeşil dönüşüm entegrasyonunu sağlamak</p> <ol style="list-style-type: none"> Kreatif turizmde bölge potansiyelini artırıcı, ekonomik değer yaratacak turizm ürünlerine dönüştürücü, yenilikçi turizm modellerine yönelik yatırım ve faaliyetlerin yaygınlaştırılması Açık alan (Outdoor) spor faaliyetleri başta olmak üzere spor turizmine yönelik altyapının/üstyapının iyileştirilmesi ve düzenlenen spor turizmi faaliyetleri sayısının ve çeşitliliğinin artırılması Ekoturizmde yönelik yeni yatırımların gerçekleştirilmesi ve mevcut tesislerin niteliğinin iyileştirilmesi Turistik tesislerde yeşil dönüşüm süreçleri içeren çevre dostu altyapı ve üstyapı yatırımlarının yaygınlaştırılması	
PROGRAMIN BÜTÇESİ	50.000.000 TL	
PROJE BAŞINA KULLANILABİLECEK KREDİNİN TUTARI (Proje Bütçesi)	Asgari: 500.000 TL Azami: 7.000.000 TL	
PROJE SÜRESİ	Azami 9 ay	
GERİ ÖDEME SÜRESİ	36 Ay (9 ay geri ödemesiz)	
UYGUN BAŞVURU SAHİPLERİ	Kar Amacı Güden İşletmeler	
KAYS ÜZERİNDEN İLK BAŞVURU TARİHİ	18 Kasım 2024 Pazartesi	
KAYS ÜZERİNDEN SON BAŞVURU TARİHİ	20 Ocak 2025 Pazartesi Saat: 18.00	
TAAHHÜTNAME İÇİN SON TESLİM TARİHİ	27 Ocak 2025 Pazartesi Saat: 18.00	

İÇİNDEKİLER

TANIMLAR	III
1. SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ DESTEK PROGRAMI.....	1
1.1. Giriş.....	1
1.1.1 Proje Düzeyi Performans Göstergeleri	2
1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri	4
1.3. Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak	6
1.4. Programın Mantıksal Çerçevesi	7
2.BU TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR.....	8
2.1. Uygunluk Kriterleri.....	8
2.1.1. Başvuru Sahiplerinin uygunluğu: Kimler Başvurabilir?.....	8
2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu	10
2.1.3. Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler	10
2.1.4 Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten karşılanabilecek maliyetler	14
2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler	18
2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler.....	18
2.2.2 Başvurular nereye ve nasıl yapılacaktır?	22
2.2.3 Başvuruların alınması için son tarih.....	30
2.2.4. Daha fazla bilgi almak için	30
2.3 Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi.....	31
2.4 Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi.....	36
2.4.1 Bildirimin İçeriği.....	36
2.4.2 Öngörülen Zaman Çizelgesi.....	36
2.5 Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları.....	36
3. DESTEKLEYİCİ BELGELER.....	40

TANIMLAR

Kullanılan bazı kavramların bu program kapsamındaki karşılıkları aşağıdaki gibidir:

Ajans: T.C. Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı'nı,

Açık Alan (Outdoor) Spor: Doğayla iç içe ve genellikle birkaç malzeme kullanılarak yapılan faaliyetleri içeren spor dallarını,

Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,

Başvuru Rehberi: Ajans tarafından başvuru sahipleri için hazırlanan, destekten yararlanabilecek gerçek ve tüzel kişileri, başvuruda bulunabileceklerde aranan şartları, başvuru ve yararlanma şekil ve şartlarını, desteklenecek faaliyet alanları ve proje konularını, destekten karşılanabilecek uygun maliyetleri, seçim ve değerlendirme kriterlerini, eş finansman yükümlülüklerini, standart başvuru belgelerini ve diğer gerekli bilgileri açıklayan rehber belgeyi,

Başvuru Sahibi: Mevcut hibe programı ya da programları kapsamında Ajanstan destek almak için müracaatta bulunan/bulunabilecek gerçek ve tüzel kişileri,

Bölge Planı: Mülga Kalkınma Bakanlığı'nın koordinasyonunda, Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanarak Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu tarafından onaylanan TR61 Bölge Planı 2014-2023 metnini,

Değerlendirme Komitesi: Yükseköğretim kurumları öğretim elemanları, kamu kurum ve kuruluşları personeli ile alanında uzman diğer kişiler arasından Ajans tarafından görevlendirilen, alanında en az beş yıllık tecrübeye sahip, en az beş üyeden oluşan, değerlendirme aşamasındaki faaliyetlerini tarafsızlık, gizlilik ve eşitlik prensipleri çerçevesinde gerçekleştiren komiteyi,

Destek Yönetimi Kılavuzu: Ajanslarla karşılıklı etkileşim halinde Bakanlık tarafından hazırlanan ve Ajansın sağlayacağı destekler ile bunların izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik temel ilke ve kuralları, iş akış ve tanımlarını, raporlama usul ve esaslarını, destek yönetimi sürecinde kullanılan ilgili belge ve formların standartlarını, yararlanıcılarla imzalanacak tip sözleşme formatını, bilgi sistemlerinin ve veri tabanlarının kullanımını ve gerekli diğer hususları belirleyen el kitabını,

Ekoturizm: Kitlesele deniz turizmi dışında kalan, doğal, tarihi ve kültürel güzelliklere sahip yerlere seyahat organize etme konseptine dayanan, ancak bunu çevreye zarar vermeyecek ve aynı zamanda yerel halkın da fayda sağlayacağı şekilde yapan bir turizm şekli,

Faaliyet: Süresi, kapsamı ve bütçesi sınırlı, kısa ve basit şekilde düzenlenmiş nitelikli işleri,

Faizsiz Kredi Desteği: Ajansın başvuru rehberine uygun projelere aracı kurumlar vasıtasıyla faizsiz kredi temin etmek suretiyle sağlayacağı mali desteği,

Fesih: Yapılan sözleşmenin sonlandırılması, kaldırılması, geçersiz kılınmasını,

Görünürlük: Projenin yürütülmesi süresi boyunca Ajans tarafından sağlanan mali destek ile T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının genel koordinasyonunun görünür kılınması amacıyla Proje Yürütücüsü tarafından alınan ve projenin tanıtımına yönelik tedbirleri,

İlgili Aracı Kuruluş: Faizsiz Kredi Desteği kapsamında Kredi Uygunluk Belgesini hazırlayan ve geri ödemeye ilişkin süreçleri yöneten ve Ajansın anlaşmalı olduğu Türkiye genelindeki tüm Türkiye Vakıflar Bankası şubelerini,

İzleme: Ajansın, uygulama aşamasına geçmiş proje ve faaliyetlerde öngörülen amaç ve hedeflere ulaşmasına yardımcı olmak, uygulamanın belirlenen ilke ve kurallara, kalkınma ajansları mevzuatına ve sözleşme hükümlerine uygun yürümesini sağlamak adına düzenli ve sürekli olarak veri toplamasına, uygulamaya ilişkin riskleri önceden tespit ederek düzeltici ve önleyici tedbirler almasına, uygulama performansını takip etmesine ve denetim faaliyetleri yapabilmesine imkân verecek bilgilerin kayda geçmesini sağlamak üzere yürüttüğü, tarafsız yönlendirme ve takip faaliyetini,

Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS): Ajanslar arası uygulama birliğini sağlamak amacıyla ajansların; yatırım destekleme, proje destekleme, çalışma programı, bütçe, muhasebe, insan kaynakları, performans ölçme faaliyetleri ile ilgili ve ilişkili gerçek ve tüzel kişilerin ihtiyaç duyulan veri ve bilgilerinin muhafaza edildiği veri tabanı başta olmak üzere iş ve işlemlerinin yürütüldüğü internet tabanlı e-devlet hizmetini (<https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr/>),

Kreatif Turizm: Sanat, miras veya bir yerin özel karakteri ile ilgili katılımcı öğrenme sağlayan, yerel halkla bağlantı kurarak o yerin yaşayan kültürü ile etkileşimde bulunmayı hedefleyen ve otantik bir deneyim sunan seyahati,

Kredi Uygunluk Belgesi: Başvuru Sahibinin durumunun kredi vermeye uygunluğunu gösteren ve ilgili aracı kuruluş tarafından Başvuru Sahibine verilen belgeyi,

Menfaat İlişkisi: Projenin hazırlığı, değerlendirilmesi, seçimi, onayı, teknik açıdan desteklenmesi ve izlenmesi ile diğer aşamalarında görev alanların görevlerinin gizliliğini veya tarafsızlığını, kendilerine, yararlanıcılara ya da başkalarına maddi veya manevi yönden haksız menfaat temini bakımından etkileyebilecek her türlü durumu,

Nihai Rapor: Proje Uygulama Rehberi'nde öngörülen usul ve esaslara uygun olarak yararlanıcı tarafından proje uygulama süresinin sonunda sunulan raporu,

Program: Ajans tarafından hazırlanan ve yürütülen; belirli bir amacı ve bütçesi olan; belli nitelikteki projelerin alınması, değerlendirilmesi, uygulanması ve izlenmesi faaliyetlerini kapsayan süreci,

Proje: Destekten yararlanmak üzere Ajansa sunulan belli bir amaca odaklanmış, bütçesi ile bütünlük arz eden, belirli süreli ve düzenli faaliyetler bütünü,

Proje Hesabı: Yararlanıcı tarafından projeye özel olarak açılan ve desteğe konu proje harcamaları ile kredi geri ödemesi ile ilgili iş ve işlemlerin gerçekleştirileceği banka hesabını,

Proje Yürütücüsü / Yararlanıcı: Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Ajanstan destek almaya hak kazanan gerçek ve tüzel kişileri,

Sözleşme: Ajans ile yararlanıcı arasında imzalanan, destekten yararlanma ilke ve kurallarını, ödeme usul ve esaslarını, tarafların hak ve yükümlülüklerini ve bu yükümlülüklerin ihlalinin sonuç ve müeyyidelerini düzenleyen anlaşma ve eklerini,

Sözleşme Makamı: Yararlanıcı ile sözleşme imzalamaya yetkili kurum/kuruluşu (T.C. Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı),

Spor Turizmi: Ulusal ya da uluslararası sportif aktiviteleri içeren organizasyonlar, şampiyonlar, turlar gibi aktivitelere katılanların boş zaman değerlendirme ya da yarışma isteği içerisinde olma hedefi güden turizm hareketini,

Sürdürülebilir Turizm: Mevcut ve gelecekteki ekonomik, sosyal ve çevresel etkileri tam olarak hesaba katan; ziyaretçilerin, endüstrinin, çevrenin ve ev sahibi toplulukların ihtiyaçlarını karşılayan turizmi,

Taahhütname: Proje başvurusu elektronik olarak tamamlandığında, KAYS üzerinden oluşturulup e-imza ile imzalanan ya da ıslak imzalı olarak Ajansa teslim edilen belgeyi,

Temsil ve İlzama Yetkili Kişi(ler): Kurum, kuruluş ya da işletmeyi mali, hukuki, ticari ve idari konularda üçüncü kişilere karşı doğrudan tabi olunan mevzuat veya kuruluş/ana sözleşmesi veya bunların yetkili kıldığı organca alınan; tutar, süre, imza ve konu ile sınırlandırabilecek karar gereğince muteber bir yükümlülük, taahhüt ve borç altına sokabilecek hukuki tasarruf yetkisine sahip kişi/kişileri,

TR61 Düzey 2 Bölgesi: Antalya, Burdur ve Isparta illerinden oluşan bölgeyi,

Usulsüzlük: Proje uygulama sırasında veya öncesinde; gerçeğe aykırı, yanlış veya yanıltıcı bildirimde bulunmak, hile ve sahtecilik yapmak ve Kalkınma Ajanslarının tabi olduğu mevzuatta belirtilen ilke ve kurallara aykırılık teşkil edecek bir şekilde sözleşme ilişkisini ihlal eden eylem ve davranışları,

Yararlanıcı: Program kapsamında Ajanstan destek almaya hak kazanan başvuru sahibi gerçek veya tüzel kişileri,

Yerli Malı Belgesi: Sanayi Sicil Raporları ve Kapasite Raporları göz önünde bulundurulacak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı Oda ve Borsalar tarafından yerli üreticilere verilen ve ilgili ürünün yerli malı olduğunu gösteren belgeyi,

ifade eder.

1

SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ DESTEK PROGRAMI

1.1. Giriş

Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı (BAKA), 2018 yılından itibaren Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda tüm kalkınma ajanslarında yapısal bir dönüşüm sağlanması amacı ile başlatılan “Sonuç Odaklı Programlama” yaklaşımına geçmiştir. Bu kapsamda mevcut organizasyon yapısını da değiştiren BAKA, hâlihazırda Batı Akdeniz Bölgesinde; Alternatif Turizmin Geliştirilmesi, Tıbbi ve Aromatik Bitkilere Dayalı Üretimin Artırılması ile Girişimciliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programlarını uygulamaktadır.

Turizm sektöründe ulaşım, konaklama gibi altyapının yanında doğal, kültürel ve tarihi değerlerin varlığı da büyük önem taşımaktadır. Turizm merkezleri, kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri, sit alanları ve uluslararası kuruluşlarca akredite edilen doğal ve kültürel değerler yerleşimlerin turist çekme kabiliyetini ve turizm potansiyelini doğrudan etkilemektedir. Zengin tarihi-kültürel mirası, doğal kaynakları ve iklim özellikleriyle Türkiye, başlıca küresel turizm destinasyonları arasında yer almakta olup TR61 Düzey 2 Bölgesi de bu destinasyonlar arasında önemli bir yere sahiptir.

Değişen tüketici eğilimleri doğrultusunda turizmin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi, sezon süresinin uzatılması, hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve daha fazla harcama eğilimi olan ziyaretçinin ülkemize çekilmesiyle ziyaretçi başına turizm gelirin artırılması, varış noktası yönetimi yaklaşımıyla sektörde yeşil ve dijital dönüşümün gerçekleştirilerek rekabetçiliğin geliştirilmesi ve koruma/kullanma dengesi gözetilerek ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkı sağlanması, Alternatif Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Program kapsamındaki temel amaçlardır.

Bu doğrultuda, turizm sektörünün bölgesel gelişmeye katkısını artırmak için destinasyon ve tema odaklı turizm yaklaşımı benimsenmesi önemlidir. Yerelde ekonomik gelişmenin ve bölgesel refahın artırılmasına yönelik destinasyon planlanmasının bütüncül yaklaşımla ele alınması; tarihi, doğal ve kültürel değerler çerçevesinde belirlenen turizm destinasyonları ve rotaları temel alınarak turizm faaliyetleri yürütülmesiyle alternatif turizm imkanları oluşturulması, turizmin yerel ekonomiyle bağlantısının güçlendirilmesi ve seyahat sürelerinin uzatılması yoluyla turizmin bölgesel kalkınmaya katkısının artırılması da ayrıca önem arz etmektedir.

Yerel potansiyellerin değerlendirildiği ve turizmin yerel ekonomiye katkısının artırıldığı, sektörün ihtiyaç duyduğu ürünlerin yerelde üretilmesinin teşviki yanı sıra üretimin turizme entegre edilerek yerel halkın turizm ekonomisinden faydalanmasının sağlanması da ayrıca elzem bir husustur. Bu kapsamda bir yerin özgün kültürel değerlerini ve sanatını, o yerde bulunan halkla etkileşim kurarak yerel halkın gündelik yaşamında katılımcı bir yaklaşımla aktif bir rol üstlenerek otantik bir deneyimin sunulduğu seyahatleri içeren kreatif turizm çeşitlerinin oluşturulması gerekmektedir.

Ekoturizm ve spor turizmini kapsayan alternatif turizm deniz-kum-güneş turizmine oranla bölgedeki olası istikrarsızlıklardan daha az etkilenmektedir. Ayrıca alternatif turizm kapsamında bölgemize yılın her ayında turist gelmektedir. Ölü sezon olmamakta dolayısıyla yatak kapasitesi verimli kullanılabilir. TR61 Bölgesi hâlihazırda ülkele-

rin profesyonel spor takımlarının liglere ara verildiğinde idman yapmak amaçlı konaklama yaptıkları, futbol, voleybol, tenis, atletizm, bisiklet, yüzme, koşu, kürek, tırmanma vb. çok sayıda spor faaliyetinin gerçekleştirilebileceği tesislere sahip durumdadır. Antalya'da uluslararası standartlara uygun 200'ün üzerinde çim yüzeyli futbol sahası, yüzlerce tenis kortu ve profesyonel organizasyonların gerçekleştirildiği golf sahaları bulunmaktadır. Bölge; kaliteli konaklama tesislerinin bulunması, kışın iklimin yumuşak olması ve yüksek rakımda antrenman yapılmasına olanak sağlaması sebebi ile spor turizmi için tercih edilen bir destinasyondur.

12. Kalkınma Planında ülkemiz spor turizmi ihracatının artırılmasına yönelik bölgesel çalışmaların yerine getirileceği vurgulanmıştır. Uluslararası hesaplamalarda çıkan ortalamalara göre spor turisti normal turistten yaklaşık iki katı kadar harcama yapmaktadır. Öte yandan, TR61 Bölgesi Bölge Planında yer alan "Turizm Faaliyetlerinin 12 Aya Yayılması" önceliği kapsamında Bölgede ekoturizm ve spor turizmi faaliyetlerinin teşvik edileceği belirtilmektedir.

Turizm, sunduğu ekonomik fırsatların yanında çevresel etkiler ve iklim değişikliği açısından da büyük sorumluluklar getirmektedir. Turizm faaliyetleri küresel ısınmaya neden olan sera gazlarının emisyonuna katkıda bulunmaktadır. Bu nedenle turizm faaliyetleri sonucu açığa çıkan sera gazı emisyonlarının ölçülmesi ve faaliyetlerin kirletici etkilerinin azaltılması sektörün dayanıklılığı açısından büyük önem taşımaktadır. Turizm sektöründe iklim değişikliği ile uyum sağlamak sektörde karbon nötr odaklı yönetim anlayışı geliştirmek turizm tesislerinde yeşil dönüşüm süreçleri içeren yatırımları gerçekleştirmek sektörün iklim değişikliğine uyum kapasitesini artıracaktır.

Yukarıda zikredilen hususlar çerçevesinde; 12. Kalkınma Planı, TR61 Bölgesi Bölge Planı, sektörel stratejik raporlar ve ilgili diğer referans belgeler çerçevesinde yapılan değerlendirmeler sonucunda Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı tarafından "**Sürdürülebilir Turizmin Geliştirilmesi Destek Programı**" ilan edilmiştir.

Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı, söz konusu destek programının sözleşme makamıdır ve programın uygulanması ile mali destek almaya hak kazanmış projelerin izlenmesinden sorumludur. Ajans, sunulan projelerin sayısına ve kalitesine bağlı olarak programların bütçesinde değişiklik yapabilir ve/veya destek programları arasında bütçe aktarımı yapabilir.

1.1.1 Proje Düzeyi Performans Göstergeleri

Aşağıda, KAYS üzerinde önceden tanımlanmış bu programın amaç ve hedefleri ile doğrudan ilişkili göstergeler verilmektedir. Dolayısıyla, Ajansa sunulacak projeler kapsamında planlanan bu göstergelere katkı sağlayacak şekilde yapılması önemle tavsiye edilir. Her başvuru için başvuru özelinde performans göstergeleri belirlenmesi gerekmektedir. Bu göstergeler belirlenirken tek bir faaliyete odaklanılmamasına, genel performansı yansıtmasına, projenin faaliyetleri ve amaçlarıyla uyumlu ve ölçülebilir olmasına özen gösterilmelidir.

Kod	Adı	Açıklama	Birimi
T1	Ziyaretçi Sayısı	Turizm Tesisinin Yıllık Ziyaretçi Sayısı	Kişi
G1	Sürekli İstihdam	1 Yılda Uzun Süreli İstihdam Edilen Toplam Kişi Sayısı (Proje Ekibi Dışında)	Kişi
G7	Eğitim Sayısı	Proje Kapsamında Düzenlenen Eğitim Sayısı	Adet
G8	Eğitim Süresi	Proje Kapsamında Düzenlenen Eğitimlerin Süresi	Saat
G9	Eğitime Katılan Kişi Sayısı	Proje Kapsamında Düzenlenen Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı	Kişi
K13	Yerli Makine Harcamaları	Proje Bütçesinden Yerli Makine Alımı için Kullanılan Miktar	TL
K9	Yerli Makine Sayısı	Firmanın Sahip Olduğu Üretim Hattında Kullanılan Yerli Makine Sayısı	Adet
T16	Belgelendirilen Turistik Tesis Sayısı	Proje Kapsamında Belgelendirilen (Kültür ve Turizm Bakanlığı veya Belediye Tarafından) Turistik Tesis Sayısı	Adet
T2	Turizm Geliri	Tesisin Yıllık Turizm Geliri	TL
T25	Bölge İçerisinde Tur Güzergahlarına Kazandırılan Destinasyon Sayısı	Proje Kapsamında Mevcut Tur Güzergahlarına Eklenmesi Sağlanan Destinasyon Sayısı	Adet
T26	Kırsal Turizme Yönelik Düzenlenen Tur Sayısı	Proje Kapsamında Kırsal Turizme Yönelik Düzenlenen Tur Sayısı	Adet
T29	Turizm Enformasyon Bürosu Sayısı	Turizm Enformasyon Bürosu Sayısı	Adet
T3	Turizm Yatak Kapasitesi	Projenin Uygulandığı Turizm Tesisinin Yatak Kapasitesi	Adet
T30	Doğa Yürüyüş Güzergahı Uzunluğu	Proje Kapsamında Doğa Yürüyüşüne Elverişli Hale Getirilen Güzergah Uzunluğu	Metre
T34	Modernize Edilen veya Kurulan Alternatif Turizm Tesis Sayısı	Proje Kapsamında Modernize Edilen veya Kurulan Alternatif Turizm Tesis Sayısı	Adet
T38	Alınan Kalite Belgesi Sayısı	Alınan Kalite Yönetim Belgesi vb. Belge Sayısı	Adet
T47	Turizme Kazandırılan Unsur/Rota Sayısı	Turizme Kazandırılan Unsur ve/veya Rota Sayısı	Adet
T48	Yenilenen/İyileştirilen/ Yeniden İşlevlendirilen Unsur Sayısı	Yenilenen ve/veya iyileştirilen ve/veya yeniden işlevlendirilen unsur sayısı	Adet

1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri

Programın amacı; “Kıyı şeridinde sıkışmış olan turizm faaliyetlerini bölge geneline yaymak, turizm ürünleri çeşitliliğini artırmak ve mevcut turizm faaliyetlerinin yeşil dönüşüm entegrasyonunu sağlamaktır .”

Bu doğrultuda belirlenen dört öncelik alanı aşağıda sunulmaktadır.

1. Kreatif turizmde bölge potansiyelini artırıcı, ekonomik değer yaratacak turizm ürünlerine dönüştürücü, yenilikçi turizm modellerine yönelik yatırım ve faaliyetlerin yaygınlaştırılması
2. Açık alan (Outdoor) spor faaliyetleri başta olmak üzere spor turizmine yönelik altyapının/üstyapının iyileştirilmesi ve düzenlenen spor turizmi faaliyetleri sayısının ve çeşitliliğinin artırılması
3. Ekoturizme yönelik yeni yatırımların gerçekleştirilmesi ve mevcut tesislerin niteliğinin iyileştirilmesi,
4. Turistik tesislerde yeşil dönüşüm süreçleri içeren çevre dostu altyapı ve üstyapı yatırımlarının yaygınlaştırılması

PROGRAM KAPSAMINDA SUNULAN PROJE BAŞVURULARININ PROGRAMIN AMACI VE EN AZ BİR ÖNCELİĞİ İLE İLGİLİ OLMASI GEREKMEKTEDİR.

Önceliklerle birlikte aşağıda belirtilen hususu içeren projelere değerlendirmede avantaj sağlanacaktır. Ancak bu hususların biri veya tamamı projede bulunsa dahi, program ile ilgili olmayan ve program kurallarına uymayan projeler desteklenmeyecektir.

SEGE 2022 kademelendirmesine göre düşük kademede yer alan ilçelere avantaj sağlanacaktır. Bu kapsamda;

- a. Beşinci Kademe İlçelerde uygulanacak projelere 10 puan,
- b. Dördüncü Kademe İlçelerde uygulanacak projelere 8 puan,
- c. Üçüncü Kademe İlçelerde uygulanacak projelere 6 puan,
- d. İkinci Kademe İlçelerde uygulanacak projelere 4 puan,
- e. Birinci Kademe İlçelerde uygulanacak projelere 2 puan verilecektir.

Tablo – 1: TR61 İlçeleri Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi Sıralaması

ANTALYA İlçelerinin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralamaları 2022 (SEGE)				
<i>Birinci Kademe İlçeler</i>	<i>İkinci Kademe İlçeler</i>	<i>Üçüncü Kademe İlçeler</i>	<i>Dördüncü Kademe İlçeler</i>	<i>Beşinci Kademe İlçeler</i>
Muratpaşa	Manavgat	Finike	Akseki	Gündoğmuş
Konyaaltı	Kemer	Kaş	İbradı	
Alanya	Kepez	Demre		
	Döşemealtı	Gazipaşa		
	Serik	Korkuteli		
	Kumluca	Elmalı		
	Aksu			

BURDUR İlçelerinin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralamaları 2022 (SEGE)				
<i>Birinci Kademe İlçeler</i>	<i>İkinci Kademe İlçeler</i>	<i>Üçüncü Kademe İlçeler</i>	<i>Dördüncü Kademe İlçeler</i>	<i>Beşinci Kademe İlçeler</i>
	Burdur (Merkez)	Gölnhisar	Tefenni	Çeltikçi
	Bucak	Karamanlı	Yeşilova	Kemer
			Çavdır	Altınyayla
			Ağlasun	

ISPARTA İlçelerinin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralamaları 2022 (SEGE)				
<i>Birinci Kademe İlçeler</i>	<i>İkinci Kademe İlçeler</i>	<i>Üçüncü Kademe İlçeler</i>	<i>Dördüncü Kademe İlçeler</i>	<i>Beşinci Kademe İlçeler</i>
	Isparta (Merkez)	Gönen	Şarkikaraağaç	Gelendost
		Eğirdir	Atabey	Aksu
		Yalvaç	Senirkent	Sütçüler
		Uluborlu	Yenişarbademli	
		Keçiborlu		

1.3. Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak

Bu program kapsamında desteklenecek projeler için tahsis edilen toplam kaynak tutarı **50.000.000 TL'dir**¹. Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı, bu program için ayırdığı kaynakları kısmen veya tamamen kullandırmama hakkını saklı tutar.

Faizsiz kredi desteği kapsamında işletmelerin yukarıda zikredilen önceliklere ilişkin yatırımları **9 ayı geri ödemesiz, 27 ay eşit taksitlerle** geri ödemeli **toplam 36 ay vadeli**, herhangi bir faiz ya da kar payı olmaksızın desteklenecektir. Proje faaliyetlerinin tamamının sözleşme tarihinden itibaren en geç **9 ay içerisinde** tamamlanması gerekmektedir.

Program kapsamında desteklenmesi uygun görülen Başvuru Sahiplerine Ajans tarafından sıfır faizli kredi imkânı sağlanacak olup ilgili aracı kuruluş Başvuru Sahibinin kredi uygunluğunun mali kontrolü ve geri ödeme süreçlerinin aracılığını üstlenecektir. Geri ödeme süreci aracı kuruluşun sistemi üzerinden Ajans tarafından da izlenecektir.

Söz konusu kredinin kullanılması ve geri ödenmesine ilişkin detaylı bilgi bu rehberin "[2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları](#)" başlığında yer almaktadır.

Desteklerin Tutarı

Bu program çerçevesinde proje başına kullanılacak kredi tutarı (proje bütçesi) aşağıda belirtilen asgari ve azami tutarlar arasında olacaktır:

- **Asgari Kullanılabilir Kredi Tutarı : 500.000 TL**
- **Azami Kullanılabilir Kredi Tutarı : 7.000.000 TL**

Bu değerlerin dışında kalan destek taleplerini içeren projeler değerlendirmeye alınmayacaktır.

¹ Bu tutar, Yönetmeliğin 21 inci maddesinin sekizinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, başvuru dönemi dışında, artırılmaz ya da azaltılamaz. Başvuru dönemi içinde yapılacak değişiklikler ise ajans internet sitesinde yayımlanır ve uygun iletişim araçları ile ilgililerine duyurulur.

1.4. Programın Mantıksal Çerçevesi

	Program Mantığı	Objektif Şekilde Doğrulanabilir Başarı Göstergeleri	Doğrulama Kaynak ve Araçları
Genel Amaçlar	<p>TR61 Bölge Planı Gelişme Eksen 2: Turizmin Çeşitlendirilmesi ve Yaygınlaştırılması</p> <p>12.Kalkınma Planı: 3.2.2 Öncelikli Gelişme Alanları 3.2.4.4 Turizm Başlığı Altında Belirlenen Politika ve Hedefler Bölümünde Yer Alan 523.4, 527, 528 Maddeleri</p> <p>2023 Turizm Stratejisi Eylem Planı: 3.11 Turizmin Çeşitlendirilmesi Başlığı</p> <p>1.Öncelik: Kreatif turizmde bölge potansiyelini artırıcı, ekonomik değer yaratacak turizm ürünlerine dönüştürücü, yenilikçi turizm modellerine yönelik yatırım ve faaliyetlerin yaygınlaştırılması</p> <p>2.Öncelik: Açık alan (Outdoor) spor faaliyetleri başta olmak üzere spor turizmüne yönelik altyapının/üstyapının iyileştirilmesi ve düzenlenen spor turizmi faaliyetleri sayısının ve çeşitliliğinin artırılması ,</p> <p>3.Öncelik: Ekoturizme yönelik yeni yatırımların gerçekleştirilmesi ve mevcut tesislerin niteliğinin iyileştirilmesi</p> <p>4.Öncelik: Turistik tesislerde yeşil dönüşüm süreçleri içeren çevre dostu altyapı ve üstyapı yatırımlarının yaygınlaştırılması</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bölgenin yenilikçi turizm destinasyonlarında elde ettiği gelirlerinde artış • Bölgenin spor turizmi gelirlerinde meydana gelen artış • Bölgenin ekoturizm gelirlerinde meydana gelen artış • Dönüşüm gerçekleştirilen tesislerde enerji maliyetinde azalış	<p>Kültür ve Turizm Bakanlığı verileri</p> <p>GSB verileri</p> <p>TÜİK Verileri</p> <p>Tesis enerji maliyeti gösterir belgeler</p>
Özel Amaç	<p>Kıyı şeridinde sıkışmış olan turizm faaliyetlerini bölge geneline yaymak, turizm ürünleri çeşitliliğini artırmak ve mevcut turizm faaliyetlerinin yeşil dönüşüm entegrasyonunu sağlamak</p>	<p>Program Göstergeleri (Sonuç-Etki)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yenilikçi turizm destinasyon sayısı arttı. • Bölgeyi ziyaret eden turist sayısı arttı. • Dönüşüm gerçekleştirilen tesislerde kullanılan elektrik enerjisi miktarı azaldı.	<p>Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri verileri</p> <p>Ajans Faaliyet Raporları</p> <p>Program kapanış raporu</p> <p>TÜİK verileri</p> <p>Tesis enerji maliyeti gösterir belgeler</p>
Beklenen Sonuçlar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kreatif turizmde ile ilgili faaliyetlerle fiziki ve sosyal alt/üst yapılar oluşturuldu. 2. Bölgede spor turizmi ile ilgili işletmelerinin fiziki ve sosyal alt/üst yapıları güçlendirildi. 3. Ekoturizm işletmelerinin fiziki ve sosyal alt/üst yapıları güçlendirildi. 4. Turizm tesislerinde yeşil enerji elemanları içeren yapılar kullanılmaya başladı.	<p>Program Göstergeleri (Sonuç-Çıktı)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kreatif turizmde entegre deneyim atölyesi sayısı artırıldı. • Bölgede spor turizmi yetki belgesine sahip tesis sayısı artırıldı. • Altyapısı veya üstyapısı iyileştirilen ekoturizm tesisi sayısı arttı. • Yeşil dönüşüm yatırımı gerçekleştirilen turizm tesisi sayısı artırıldı.	<p>Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri verileri</p> <p>Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü verileri</p> <p>Program Kapanış Raporu</p>
Faaliyetler	<p>Temel Proje Konuları</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bu rehberin “2.1.3 Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler” bölümünde “Örnek Proje Konuları” başlığı altında verilmiştir.	<p>Seçimlik Proje Göstergeleri</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bu rehberin “1.1.1 Proje Düzeyi Performans Göstergeleri” bölümünde verilmiştir.	<p>Yararlanıcı nihai raporları</p>

2

BU TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR

Bu bölümde; Sürdürülebilir Turizmin Geliştirilmesi Destek Programı çerçevesinde finanse edilen projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar, “Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği”, “Kalkınma Ajansları Destek Yönetim Kılavuzu” ve “Kalkınma Ajansları Tarafından Sağlanan Destekler İçin Proje Uygulama Rehberi” hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır. **Başvuru Sahipleri başvuruda buldukları andan itibaren Yönetmelik hükümlerini ve bu rehberlerde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.**

Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı bu destek programını zorunlu hallerin ortaya çıkması halinde desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda Başvuru Sahipleri Ajanstan herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

Proje teklif çağrısı, zorunlu hallerde yönetim kurulunun onayını almak şartıyla ajans genel sekreteri tarafından desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce iptal edilebilir. Bu durumda ajanstan herhangi bir hak ve tazminat talebinde bulunulamaz.

Destek için başvurusu yapılan projeler Ajans tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi bilgiler ve mesleki sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.

Sürdürülebilir Turizmin Geliştirilmesi Destek Programı kapsamındaki bu başvuru rehberi potansiyel başvuru sahiplerine yol göstermek amacıyla hazırlanmıştır. Program kapsamında başvuru yapacak başvuru sahiplerinin bu rehberde belirtilen kurallar ve ilgili tüm kanun ve yönetmelik hükümleri çerçevesinde başvurularını yapmaları gerekmektedir. Aksi takdirde doğabilecek tüm maddi-manevi, yasal ve cezai sorumluluklar Başvuru Sahibine ait olacaktır.

2.1. Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek projelere yönelik **üç temel uygunluk kriteri** söz konusudur:

- Başvuru Sahibinin uygunluğu
- Projelerin uygunluğu
- Maliyetlerin uygunluğu

2.1.1. Başvuru Sahiplerinin uygunluğu: Kimler Başvurabilir?

((1) Destek almaya hak kazanabilmek için, **Başvuru Sahipleri başvuru tarihi itibarıyla** aşağıda belirtilen koşulların tümüne uymalıdır:

- Kar amacı güden işletme olması,
- Başvuru tarihinde veya bu tarihten önce kurulmuş ve tescil edilmiş olması,
- Proje faaliyetinin proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması,
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden doğrudan sorumlu olması, aracı olarak ha-

reket etmemesi,

- Ajansın faaliyet gösterdiği TR61 Düzey 2 Bölgesi'nde (Antalya, Burdur, Isparta) kayıtlı olması veya merkezinin ya da yasal şubelerinin bu bölgelerde bulunması.

(2) Ayrıca, aşağıdaki sayılı hallerden bazıları için süreli bazıları için ise süresiz olarak programa katılma yasağı vardır:

a) İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya meri mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar,

b) Kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyette ilişkin bir suçtan mahkûm olanlar,

c) Haklarında, görevlerini kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar,

ç) Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak gibi suçlardan kesinleşmiş yargı kararı ile mahkûm olanlar,

d) Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir mali desteğe ilişkin yükümlülüklerle uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler,

e) Teklif çağrısına katılım koşulu olarak Kalkınma Ajansı tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgi ve belgeleri zamanında ajansa sunmayanlar,

f) Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının değerlendirilmesi sürecinde değerlendirme komitesini veya Kalkınma Ajansını etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler,

g) Sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla;

- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri² dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere sosyal güvenlik kurumuna vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, söz konusu projeye ilgili ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunanlar.

ğ) Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar.

Yukarıda (a) ve (e)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki iki yıl; (b), (c), (ç) (d) ve (f)'de belirtilen durumlarda, kararın tebliğ tarihinden itibaren dört yıl; (g)'de belirtilen durumda yazılı yükümlülüklerinin yerine getirilmesine dek; (ğ)'de yazılı durum için ise süresiz olarak söz konusudur.

2 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3. maddesinde tanımlanan idareler.

Destek Başvuru Formunun “Başvuru Sahibinin Beyanı” Bölümünde; Başvuru Sahipleri, yukarıdaki (a)’dan (ğ)’ye kadar olan kategorilerin hiçbirine girmediklerine dair beyanda bulunmalıdırlar.

2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu

Bu program kapsamında Başvuru Sahipleri tek başlarına başvuruda bulunabilecek, başvurularda **ortak yer almayacaktır.**

İştirakçiler

Bu program kapsamında başvurularda **iştirakçi yer almayacaktır.**

Projede başvurusunda ortak veya iştirakçi yer alması, projenizin ön inceleme aşamasında reddedilmesine sebebiyet verecek olup başvurunuz değerlendirilmenin diğer aşamalarına alınmayacaktır.

Yükleniciler

Projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildiği kuruluşlardır.

Yararlanıcının idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından nüfuzu altında bulundurduğu gerçek ve tüzel kişiler, aynı proje kapsamında yüklenici olamazlar.

2.1.3. Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler

Süre

Azami proje uygulama süresi, **9 aydır.** Bu süre, sözleşmenin tüm taraflarca imzaladığı günden bir sonraki gün itibariyle başlar.

Yer

Projeler, Ajansın faaliyet gösterdiği Düzey 2 Bölgesi’nde (Antalya, Burdur, Isparta) gerçekleştirilmelidir. Ancak sergi, konferans, fuar ve benzeri etkinliklere katılım faaliyetleri, proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, bölge dışında gerçekleştirilebilir. Her halükarda proje temel faaliyetleri bölge içerisinde gerçekleştirilmelidir.

Proje Konuları

Programın amacının gerçekleştirilmesine katkıda bulunacak ve program önceliklerinden en az birinin kapsamına giren projeler uygun kabul edilmektedir. Ancak sunulan projenin program önceliklerinden en az birinin kapsamına girmesi veya aşağıda belirtilen örneklerle uygun olması **projelerin mutlak suretle destekleneceği anlamına da gelmemektedir.**

Aşağıda sıralanan örnek proje konuları, bu program kapsamında başvurulabilecek proje konularının tümünü kapsamamakta olup **sadece fikir verme amacıyla** sunulmaktadır. **Söz konusu program kapsamında desteklenecek proje konuları bunlarla sınırlı olmayıp** proje tekliflerinin programın amaçlarına uygun olarak çeşitlendirilmesi mümkündür.

Not 1: Beş yıldızlı oteller ile tatil köylerinde gerçekleştirilecek projeler program kapsamında uygun değildir.

Not 2: Öncelik 4 kapsamında yalnızca güneş enerjisine dayalı enerji üretim sistemi içeren projeler program kapsamında uygun değildir.

Öncelik 1: Kreatif turizmde bölge potansiyelini artırıcı, ekonomik değer yaratacak turizm ürünlerine dönüştürücü, yenilikçi turizm modellerine yönelik yatırım ve faaliyetlerin yaygınlaştırılması

Örnek Proje Konuları:

- Bölgeye özgü yöresel ürünler ve bu ürünlerin oluşturulma süreçlerinin turistlerin ziyarette bulunduğu mekânlarda kurs/atölye vb çalışmalarla deneyim turizmine entegrasyonu kapsamındaki faaliyetleri içeren projeler,
- Bölgesel mimari değerlerin korunarak o değere özgü yerel aktivitelerin mekânsal boyutta sunulabilmesine yönelik faaliyetleri içeren projeler,
- Kültürel değerlerin sonraki nesillere aktarımını, turistlerin buldukları mekânda yerel halk ile etkileşimini artırıcı faaliyetleri içeren projeler,
- Bölgenin sahip olduğu turizm değerlerinin alışlagelmiş kitle turizminden farklı olarak yaratıcı turizm bakış açısıyla ziyaretçilerin aktif katılımını, öğrenmesini, kişisel gelişimini içeren şekilde yeniden kurgulanarak sunulması hizmetine yönelik faaliyetleri içeren projeler.

Öncelik 2: Açık alan (Outdoor) spor faaliyetleri başta olmak üzere spor turizmine yönelik altyapının/üstyapının iyileştirilmesi ve düzenlenen spor turizmi faaliyetleri sayısının ve çeşitliliğinin artırılması

Örnek Proje Konuları:

- Spor turizminde faaliyet gösteren firmaların hizmet sunumlarının iyileştirilmesine yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetleri alınması faaliyetlerini içeren projeler,
- Yenilikçi spor turizmi ürünlerinin geliştirilmesine yönelik projeler,
- Açık alan (Outdoor) spor turizmi faaliyetlerini destekleyici, performans ölçümü ve artırılmasına yönelik projeler,
- Spor turizmi kapsamındaki işletmelerin uluslararası teknik mevzuata uyum sağlamak veya yurtdışı pazarlara girmek amacıyla aldıkları belge, sertifika ve akreditasyona ilişkin alım, yenileme ve danışmanlık hizmetlerinin alınmasını içeren projeler,
- Bisiklet turizmi faaliyetlerine (bisiklet kiralama merkezleri, bakım merkezleri ve bisiklet rotaları oluşturulmasına) yönelik projeler,
- Dalış turizmi, kaya tırmanışı, yamaç paraşütü ve mağaracılık turizmi faaliyetlerine yönelik projeler,
- Binicilik tesisleri kurulumu ve yeni sistem binici ekipmanları teminine yönelik projeler.

Öncelik 3: Ekoturizme yönelik yeni yatırımların gerçekleştirilmesi ve mevcut tesislerin niteliğinin iyileştirilmesi

Örnek Proje Konuları:

- Kamp ve karavan alanı kurulumuna yönelik projeler,
- Gökyüzü gözlem alanlarının oluşturulması veya geliştirilmesi faaliyetlerine yönelik projeler,
- Trekking ve/veya dağcılık rotalarının oluşturulması veya geliştirilmesi faaliyetlerine yönelik projeler,
- Bölgede yer alan göller ile yerel halkın ve turistlerin etkileşimini artıracak nitelikteki projeler,
- Antik kentlerin turizm potansiyelinin değerlendirilmesine ve atıl durumdaki tarihi yapıların turizme kazandırılmasına yönelik projeler,
- St. Paul (Aziz Paulus) rotasının mevcut turizm potansiyelinin daha iyi değerlendirilmesi ile kırsalda yaşayan yerel halkın gelir seviyesinin artırılmasına yönelik projeler.

Öncelik 4: Turistik tesislerde yeşil dönüşüm süreçleri içeren çevre dostu altyapı ve üst-yapı yatırımlarının yaygınlaştırılması

Örnek Proje Konuları:

- Turistik tesislerin ısıtma, soğutma, sıcak su vb. ihtiyaçlarını karşılamak için kullandığı geleneksel fosil yakıt kaynaklı sistemlerin ısı pompası içeren sistemlere dönüştürülmesine yönelik projeler,
- Turistik tesislerde enerji tasarrufu ve verimliliğinin artırılmasına yönelik yönetim sistemlerinin geliştirilmesine yönelik projeler,
- Turistik tesis içi atıkların girdi olarak kullanıldığı enerji üretim sistemlerinin kurulmasına yönelik projeler,
- Turizm tesislerinde su tasarrufu teknolojileri, atık su geri dönüşüm sistemleri kullanılmasına yönelik projeler,
- Turizm işletmelerinde atıkların insan sağlığına ve çevreye zarar vermeyecek şekilde bertaraf edilmesine yönelik sistemlerin kurulmasını içeren projeler,
- Turistik tesislerde sürdürülebilir ulaşım çözümleri (bisiklet kiralama vb) geliştirilmesine yönelik projeler,
- Sürdürülebilir turizm kavramı kapsamında turistik işletmelerde çevre bilincinin oluşturulması ve çevrenin korunmasına katkı sağlayacak projeler
- Turistik tesislerde atıkların oluşumunun önlenmesi, kaynağında en aza indirilmesi, türlere ayrılması, toplanması, taşınması, geçici depolanması, geri kazanılması, yeniden kullanılması vb aşamalarını Sıfır Atık Yönetim Sistemi – Turizm Tesisleri Kılavuzu kapsamındaki uygulamalarını geliştirici projeler,
- Turizm işletmelerinde kompostlaştırma ve geri kazanım tesisleri kurulmasına yönelik projeler

Bununla birlikte tüm projeler her koşulda meri mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları kesinlikle içermemelidir:

- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler,

- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün üretimi,
- Tütün mamulü üreticileri ve tütün işleme tesisleri,
- Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliğine uygun olmayan ürünlerin üretimi,
- Talih oyunları sektörüne dâhil olan herhangi bir şirketin işletmesi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Çalıştaylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,
- Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,
- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya ayni) veya kredi sağlamak için),
- Akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları (daha büyük bir projenin parçası değilse);
- Yerel kuruluşların rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Yatırım öngörmeyip işletme sermayesinin karşılanmasına yönelik başvurular,
- Leasing (finansal kiralama) yoluyla makine ekipman alımına yönelik yatırımlar, franchise yatırımları,
- Sadece toptan ve perakende ticaret veya aracılık (sadece alım-satım, bayilik, yarı bayilik, komisyonculuk) içeren yatırımlar,
- **Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı faaliyet için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler.**

Proje Başvuruları ve Mali Destek Almaya İlişkin Özel Düzenlemeler:

- Bir Başvuru Sahibi aynı takvim yılı içerisindeki tüm proje teklif çağrılarını kapsamında, en fazla 6 (altı) projesi için destek başvurusunda bulunabilir ve 1 (bir) projesi için destek alabilir. Bir başvuru sahibinin burada ifade edilen sayılardan daha fazla başarılı projesi varsa, sözleşmeler imzalanmadan önce başvuru sahibine başarılı olduğu projeler içinden hangisine destek almak istediği konusunda seçim hakkı tanınır.
- Hisselerinin %50'sinden fazlası aynı şahsa, tüzel kişiliğe veya aynı ortaklara ait olduğu tespit edilen işletmeler tarafından sunulan başvurular da aynı başvuru sahibi tarafından yapılmış kabul edilir.
- Daha önce Ajanstan destek almış olan potansiyel başvuru sahipleri, proje uygulama döneminde ve projenin tamamlandığı tarihi izleyen 1 yıllık süre içerisinde aynı Ajansa başvuramaz. Bu hususlar bilgi sisteminden ve KAYS'tan takip edilir. Bu sınırları

aşan destek uygulamasına rastlanıldığında, bu tür sözleşmeler feshedilir ve sağlanan destek geri alınır.

- Program kapsamında Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. ilgili aracı kuruluş olarak belirlenmiştir. Başvuru sahipleri Vakıfbank şubelerine kredi uygunluk belgesi için başvuru yapabilecektir.
- İlgili aracı kuruluş tarafından Ajansa verilmek üzere düzenlenen “Kredi Uygunluk Belgesi” Başvuru Sahibine kredi kullandırılmasına ilişkin bir taahhüt anlamında olmayıp sadece bir ön değerlendirme niteliği taşımaktadır. Başvuru Sahibi ile Ajans arasında destek sözleşmesi imzalanmaması durumunda ilgili aracı kuruluş limit tahsis ettiği Başvuru Sahiplerine kredi kullandırıp kullandırmamakta serbesttir.
- Hâlihazırda herhangi bir kamu kurum ya da kuruluşundan finansal destek alan projeler ile proje kapsamındaki faaliyetlere eş zamanlı olarak mali destek sağlanamaz. Ancak bu program kapsamında 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar çerçevesinde sağlanan destekler bakımından bu hüküm uygulanmaz.

Başvuru Sahibi, başvurusunun yukarıda açıklanan kapsama girmediğine ilişkin “Taahhünameyi” imzalayarak Ajansa sunar.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilgili mevzuat ve görüşlerine uygun olmak kaydıyla teşvik belgesine sahip yararlanıcıların Ajans desteklerinden yararlanması mümkündür.

2.1.4 Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten karşılanabilecek maliyetler

Destek için sadece “uygun maliyetler” dikkate alınabilir. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de “uygun maliyetler” için tavan niteliğindedir. Uygun maliyetler, götürü maliyetlere değil (yolculuk ve gündelik maliyetleri ve dolaylı maliyetler hariç), **gerçek maliyetlere** (yani projenin uygulanması sırasında yapılacak fiili maliyetler) **dayandırılmalıdır**.

Projede gerçekleştirilecek tüm maliyetler, KAYS üzerinde yer alan proje bütçesi standart formuna göre hazırlanmalıdır.

Bu program kapsamında proje bütçe formatında yer alan tüm maliyetler uygun kabul edilmemektedir. Bütçe kurallarına ilişkin detay, aşağıdaki tabloda verilmiştir.

BÜTÇE BAŞLIĞI	PROGRAMIN KURALLARI
1. İnsan Kaynakları	Bu program kapsamında uygun maliyet değildir.
2. Seyahat	Bu program kapsamında uygun maliyet değildir.
3. Ekipman ve Malzeme Maliyetleri	Proje kapsamında alınacak yeni ekipman ve malzemeler uygun maliyettir (Bkz. "2.1.3 Maliyetlerin Uygunluğu")
4. Yerel Ofis Maliyetleri	Bu program kapsamında uygun maliyet değildir.
5.3 Denetim Maliyetleri	Destek Sözleşmesi kapsamında finanse edilen ve yapılan harcamaların doğrulanması amaçlı hazırlanacak Harcama Teyidi Raporuna ilişkin maliyetin bütçede bu bölüme eklenmesi önerilmektedir.
5.8 Tanıtım (Görünürlük) Maliyetleri	Ajansın ve Bakanlığın projeye olan desteğini görünür kılmak için gerçekleştirilecek faaliyetlere ilişkin maliyetler olup bunlar "5.8 Tanıtım (Görünürlük) Faaliyetleri" başlıklı bütçe kaleminde gösterilmelidir.
5.9 İnşaat İşleri	Proje kapsamında gerekli tüm yapım işleri uygun maliyettir.
6. Diğer	"5. Diğer Maliyetler, Hizmetler" başlıklı bütçe kaleminin altında bulunan alt başlıklardan biri kapsamına girmeyen hizmet alımlarına ilişkin maliyetler olup bunlar "6. Diğer" başlıklı bütçe kaleminde gösterilmelidir.
8. İdari Maliyetler	Bu program kapsamında uygun maliyet değildir.

Bütçe kalemlerinin **vergiler dâhil** maliyetleri ile birlikte bütçeye yazılması gerekmektedir.

Sözleşmenin imzalanmasından önceki bütçe kontrolü sürecinde, gerekli durumlarda proje bütçesinde değişiklik yapılabilecektir. Kontroller, başvuru sahibinin ilave açıklama yapmasını ve Ajansın destek miktarında indirim yapmasını gerektirebilir. Bütçe kontrolü sürecinde program kapsamında uygun olmayan ve/veya projede gerçekleştirilecek faaliyetlerle ilgisi olmayan maliyetlerin tespit edilmesi durumunda bunlar bütçeden çıkarılacaktır. Ayrıca, piyasa rayıçlarını yansıtmayan maliyetlerin tespit edilmesi durumunda da bu maliyetler revize edilecektir. Aynı husus proje uygulama sürecinde yapılacak fiili harcamalar için de geçerlidir. Bu nedenle başvuru sahibinin proje hazırlık aşamasında gerçekçi, maliyet etkin ve faaliyetlerle uyumlu bir bütçe hazırlaması ve uygulama aşamasında da şeffaf, adil ve rekabetçi bir satın alma stratejisi izlemesi kendi yararına olacaktır.

Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır:

- Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi³ < nihai denetim maliyetleri hariç > ,
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması; maliyet etkinliği sağlaması,
- Yararlanıcı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Yararlanıcının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması; orijinal destekleyici belgelerle desteklenmesi gerekmektedir.

Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına girmemektedir. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir:

Uygun Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı tarafından gerçekleştirilen ve gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:

- Piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu ile yeni makine, ekipman ve hizmet (nakliye, kira vb.) satın alma maliyetleri,
- Proje bütçesinin %5'ini geçmemek kaydıyla sarf malzemesi maliyetleri,
- Proje bütçesinin %5'ini aşmayacak şekilde ve yalnızca sınırlı deneme üretimi için kullanılan hammadde maliyetleri,
- Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması koşulu ile tüm yapım işlerine ait maliyetler⁴ , (Söz konusu maliyetlerin yapım işlerine yönelik hazırlanan kesin projesine dayalı olarak çıkarıldığı projeler öncelikli olarak değerlendirilecektir.)
- Denetim maliyetleri⁵ ,
- Katma Değer Vergisi (KDV),
- Görünürlük maliyetleri,
- Mal, hizmet ve yapım işi alımlarına ilişkin vergiler (Bu program kapsamında hazırlanacak projelerin bütçeleri, vergiler dâhil olarak düzenlenecektir.)

Uygun olmayan maliyetler

Bu programda hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır:

- Kredi kullanımına yönelik işlem ve dosya masrafları (Kredi uygunluk belgesi, ekspertiz ücretleri, teminat masrafları, havale maliyetleri, sigorta, komisyon, BSMV, banka

³ Faaliyetin proje uygulama dönemi içerisinde gerçekleşmesi kaydıyla mevzuatta öngörülen nihai rapor süresi içerisinde yapılan ve nihai raporla sunulan ödemeler uygun maliyet sayılabilir.

⁴ İnşaat işleri projelendirilmiş (mimari, statik, mekanik, elektrik, peyzaj vb.) ve inşaat işlerine ilişkin kamu kurum ve kuruluşları ya da meslek kuruluşlarınca yayımlanan **güncel birim fiyat cetvelleri aracılığıyla ayrıntılı metraj ve keşife dayalı** maliyet hesabı yapılmış olan projeler değerlendirmede avantajlı olacaktır. Ayrıntılı maliyet hesabı içermeyen projeler ise değerlendirmede dezavantajlı olacaktır.

⁵ Ajans, bu program kapsamında tüm projelerden denetim raporu talep edecektir. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir.

maliyetleri vb.)

- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler,
- Proje hesabı dışında yapılan proje harcamaları,
- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları,
- Faiz borcu,
- Hali hazırda başka bir kapsamda finanse edilen kalemler,
- Arazi veya bina alımları,
- Her türlü ikinci el alımı,
- Kur artışı dolayısıyla oluşan maliyet artışları,
- “1. İnsan Kaynakları”, “2. Seyahat”, “4. Yerel Ofis Maliyetleri” ve “8. İdari Maliyetler” bütçe başlıklarına yazılan maliyetler,
- Proje kapsamında istihdam edilen personelin maaşları,
- Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri,
- Yararlanıcı dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler,
- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere⁶ ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler,
- Proje ile ilgisi olmayan harcamalar,
- İstimlak bedelleri,
- Otomobil, motosiklet, minibüs, otobüs, kaptıkaçtı, arazi taşıtları, panel van, kamyon ve çekici alımı ve kiralanması ile bu işlemlerle taalluku olan giderler,
- Leasing giderleri,
- Amortisman giderleri.

Başvuru Formunda yer verilmeyen bir hususa ilişkin maliyetlendirmenin bütçede yer alması mümkün olmayacaktır.

Başvuruların değerlendirilmesi sonrasında, sözleşmenin imzalanmasından önceki kontrol sürecinde, gerekli durumlarda bütçede değişiklik yapılabilecektir. Kontroller, Başvuru Sahibinin ilave açıklama yapmasını ve Batı Akdeniz Kalkınma Ajansının destek tutarında indirim yapmasını gerektirebilir.

Bu nedenle, Başvuru Sahibinin gerçekçi ve uygun maliyetli bir bütçe sunması kendi yararına. Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçelerinin ayrıntılı bir şekilde hazırlanarak, KAYS üzerindeki “Bütçe” kısmına kaydedilmesi gerekmektedir.

⁶ Proje uygulaması ile doğrudan ilgili olmayan ajans ve yararlanıcı arasındaki banka transfer ücretleri, noter masrafları ve vergiler gibi giderler ifade edilmektedir.

Proje bütçesi, vergiler dâhil olarak düzenlenecektir. Bu nedenle Ajansa sunacağınız fiyat tekliflerinde (proforma fatura) vergi tutarlarının belirtilmesi gerekmektedir.

Vergi tutarlarının proforma faturalarda belirtilmemesi, bütçe revizyonu aşamasında bütçedeki ilgili kalem tutarlarının aşağı yönde revize edilmesine ve Başvuru Sahibinin destekten daha az yararlanmasına sebep olabilecektir.

Sürdürülebilir Turizmin Geliştirilmesi Destek Programı kapsamında aracı kuruluş tarafından tanımlanacak limite ilişkin masraflar aşağıda belirtilmiştir:

- Bütçe tutarının binde 12'si oranında komisyon (3 yıl için toplam)
- BSMV
- Sözleşme Damga Vergisi

Bu masraflar Yararlanıcı tarafından karşılanacaktır.

2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler

Başvurular, "www.baka.gov.tr" internet adresinden temin edilecek Başvuru Rehberinde belirtilen esas ve usullere uygun olarak Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden yapılmalıdır. Başvuru formu KAYS üzerinden (<https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr>) elektronik ortamda doldurulduktan sonra, başvuru aşamasında istenen destekleyici belgeler sırasıyla sisteme yüklenecektir. Destekleyici belgelerin basılı/elektronik nüshaları KAYS üzerinden veya internet adresinden (www.baka.gov.tr) temin edilebilir.

Başvuru Formu ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır. Ayrıca bu belgeler doldurulurken, standart formata bağlı kalınmalı ve mevcut hiçbir metin silinmemeli ya da değiştirilmemelidir. Aksi takdirde, yapılan başvuru ön inceleme aşamasında değerlendirme dışı kalacaktır.

Başvurularınızın sadece sunmuş olduğunuz bilgiler/belgeler üzerinden değerlendirileceğini dikkate alarak, Başvuru Formunu ve diğer belgeleri lütfen dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurunuz.

Sizden talep edilen belgeler ve proje başvurunuzda öngördüğünüz çalışmalara bağlı olarak meri mevzuata göre gerekli zorunlu belgeler dışında hiçbir ek belge değerlendirmeye tabi tutulmayacaktır.

Başvuru Formunda yer alan kontrol listesinde belirtilen konularda herhangi bir hata veya Başvuru Formundaki önemli bir tutarsızlık (Örneğin: Bütçede belirtilen miktarların

Başvuru Formunda belirtilenlerle tutarsızlık göstermesi) başvurunun reddine yol açabilir.

Sunulan bilginin açık olmaması ve bu durumun adil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda, ek açıklama talep edilecektir.

Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler:

Başvurular, KAYS üzerinden doldurulan Başvuru Formu ve diğer ekler dışında Ajans tarafından talep edilecek zorunlu veya destekleyici belgelerle birlikte sunulmalıdır:

BAŞVURU AŞAMASINDA SUNULACAK BELGELER		
1	KREDİ UYGUNLUK BELGESİ	<p>Program ilan tarihinden sonra ilgili aracı kuruluştan alınmış başvuru sahibine ait kredi uygunluk belgesi (Başvuru sahibinin bu belgede yer alan uygun kredi tutarı, başvuru dosyasında yer alan bütçe toplam tutarına eşit ya da büyük olmalıdır!)</p> <p>Kredi uygunluk değerlendirmesi henüz sonuçlanmamış başvuru sahipleri kredi uygunluk başvurusunda bulduklarına dair belgeyi KAYS'a yüklemelidir. Bu durumda Ajansın belirleyeceği süre içerisinde Kredi Uygunluk Belgesi'nin Ajansa sunulması zorunludur..</p>
2	İŞ PLANI	<p>Başvuru sahibi ve proje ile ilgili Ajans tarafından bu Program özelinde istenen ayrıntılı bilgileri içeren iş planı sunulmalıdır.</p>
3	TEMSİL VE İLZAM YETKİSİ BELGESİ	<p>Başvuru sahibini temsil ve ilzama yetkili kişinin/kişilerin ismini/ isimlerini ve imzalarını noter tarafından tasdik eden belge (imza sirküleri); bu kişinin/kişilerin yetkisi ve sorumluluğu başvuru sahibinin ana sözleşmesinden veya yasal yapısından gelmiyorsa ilaveten yönetim kurulunun veya yetkili yönetim organının bu kişiyi/ kişileri yetkilendirme kararı.</p> <p>KAYS üzerinden başvuru girilirken "Kimlik" bölümünde işletme adına imza sirküleri sunulan en az 1 en fazla 2 yetkili kişinin tanımlanması gerekmektedir. Ayrıca Taahhütname ve başvuru formunda yer alan "Başvuru Sahibinin Beyannamesi" bu belgede belirtilen yetkili/yasal temsilci(ler) tarafından imzalanmalıdır.</p>
4	TİCARET SİCİL GAZETESİ	<p>Başvuru sahibi kuruluşu temsil ve ilzama yetkili kişilerin ilanını içeren güncel sicil gazetesi/gazeteleri sunulmalıdır.</p>
5	ODA KAYIT / FAALİYET BELGESİ	<p>Başvuru sahibi adına program ilan tarihi ve sonrasında alınmış onaylı oda kayıt belgesi (ticaret ve sanayi odasına bağlı işletmeler için Faaliyet Belgesi ya da Sicil Kayıt Sureti; esnaf ve sanatkârlar odasına bağlı işletmeler içinse Sicil Tasdiknamesi) sunulmalıdır.</p>
6	BAŞVURU SAHİBİNİN BEYANNAMESİ	<p>KAYS üzerinden başvuru girilirken "Kimlik" bölümünde işletme adına imza sirküleri sunulan en az 1 en fazla 2 yetkili kişinin tanımlanması durumunda başvuru formundaki "Başvuru Sahibi Beyanı" sayfasında bu kişi(ler)in isimleri görünecektir. İlgili beyanname imza sirküleri sunulan bu kişi(ler) tarafından imzalanarak taranmalı ve KAYS'a yüklenmelidir.</p>
7	TEKNİK ŞARTNAME	<p>Proje kapsamında 100.000 TL ve üzerindeki bütçe kalemi tutarları için makine-ekipman / hizmetin genel özelliklerinin belirtildiği bir teknik şartname sunulmalıdır.</p>

8	PROFORMA FATURA	<p>Toplam maliyeti 100.000 TL ve üstü mal ve hizmet alımları ve yapım işlerine yönelik satın alımlarda her bir kalem için;</p> <ul style="list-style-type: none"> Alınacak hizmet veya ekipmanın teknik detaylarını içeren en az iki, tercihen üç proforma fatura veya teklif mektubu Alınacak makine ve ekipmanın yerli malı olduğuna dair taahhüt ve yerli malı belgeleri sunulması başvurunun değerlendirilmesinde puan avantajı sağlayacağından projeye eklenmesi başvuru sahibinin yararınadır. <p>Sunulacak proforma faturalarda KDV ve diğer vergi tutarlarının belirtilmesi ve bu faturaların ilgili olduğu kalemlerin bütçeye vergiler dâhil olarak girilmesi gerekmektedir.</p>
9	MALİ TABLOLAR	<p>Başvuru Sahibinin vergi dairesince onaylanmış son mali yıla ait gelir/kurumlar vergisi beyannamesi</p>
10	KEŞİF ÖZETİ/ METRAJ	<p>Eğer bütçede inşaat/yapı kalemi varsa:</p> <p>Çevre ve Şehircilik Bakanlığının belirlediği güncel birim fiyatlara ve pozlara göre hazırlanmış keşif özeti (malzeme, metraj ve keşif listesi) ve maliyet tahmini,</p>
11	PROJE ALANI ÖZİNİTELİK BİLGİSİ BELGESİ	<p>parselorgu.tkgm.gov.tr adresinden alınmış projenin uygulanacağı alanı gösterir Proje Alanı Öz nitelik Bilgisi çıktısı.</p>

12. ZORUNLU OLMAYAN ANCAK SUNULMASI DURUMUNDA AVANTAJ SAĞLAYICI BELGELER

- Projenin uygulanacağı yerin Mülkiyet ve İmar Durumuna ilişkin belge.
- Bütçe kapsamında alınması planlanan makine ekipman için Yerli Malı Taahhüdü ve eki Yerli Malı Belgeleri (Örneği "Ek 12. Avantaj Sağlayıcı Belgeler" dosyasında sunulmuştur)
- Projenin uygulanması için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans vb. belgeler (işyeri açma ve çalışma ruhsatı, üretim izni, kurul kararı, ÇED Belgesi, vb.)
- Proje kapsamında yapılması düşünülen inşaat işleri için; Yeni İnşaat, tadilat/restorasyon yapılacaksa; Aplikasyon Krokisi, imar durum belgesi/çap, yol kotu tutanağı, Tapu Tescil Belgesi)
- İşletmenin faaliyet gösterdiği yer, ürün / hizmetleri ve gerçekleştirdiği faaliyetlere ilişkin fotoğraf, broşür, kroki, vb. belgeler,

e-Devlet Kapısı üzerinden alınan barkodlu belgeler Ajans tarafından kabul edilecektir.

Başvuru sırasında sunulması gereken belgelerin eksik / geçersiz olması ve verilen süre içerisinde tamamlanmaması durumunda başvuru reddedilecektir.

Destek almaya Hak Kazanılması Durumunda Sözleşme Aşamasında İstenecek Belgeler

Destek almaya hak kazanan başvuru sahiplerinden Ajans ile sözleşme imzalama aşamasında aşağıda belirtilmiş olan belgelerin asıllarını sunmaları istenecektir.

- Proje Tanımı (Başvuru Formu),
- Başvuru aşamasında KAYS'a yüklenen belgelerden Ajans tarafından talep edilenlerin asılları veya onaylı suretleri,
- Başvuru sahibi için sosyal sigorta primi ve vergi borcu ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirdiklerini ve borcun bulunmadığını veya varsa borcunun yapılandırıldığına ilişkin en fazla 15 gün önce alınmış belge, kayıt veya e-Devlet Kapısı üzerinden alınan barkodlu belge,
- Ajans tarafından sağlanacak destek tutarının %3'ü kadar ya da daha fazla bir meblağ için herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunmadığına dair beyanname,
- Başvuru sahibinin iflas kaydının bulunmadığına/ tasfiye halinde bulunmadığına/ konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış olmadığına ve faaliyetlerinin askıya alınmadığına veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olmadığına dair yetkili makamlardan alınmış belge.
- Başvuru sahiplerini temsil ve ilzama yetkili kişi(ler) için adli sicil belgesi.
- Proje faaliyetine konu olan arsa/arazi/bina/fabrika/tesislerin mülkiyet durumunu gösterir ve mevcutsa taşınmaz üzerinde tüm hakları da içeren belge (Tapu, kira sözleşmesi, noter satış sözleşmesi vb.).
- Projenin uygulanması için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans vb. belgeleri proje uygulama süresinde sunacağına dair taahhütname.

Ajans sözleşme imzalama aşamasında yukarıda sıralanan evraklara ek olarak bilgi ve belge talep edebilecektir.

Belgeler, noter veya belgeyi düzenleyen yetkili kurum/kuruluş tarafından tasdik edilebileceği gibi, aslı Ajans'a ibraz edilmek şartıyla "Aslı Gibidir/Görölmüştür" şerhi düşülerek Ajans tarafından da tasdik edilebilecektir

Başvuru aşamasında kredi uygunluğu alınmış olsa dahi geri ödeme planının sözleşme imzalanmadan hemen önce Başvuru Sahibi tarafından aracı kuruluşun elektronik sistemi üzerinden ayrıca onaylanması gerekmektedir. Başvuru Sahibi, bu onayı sözleşme imzalama süresi içerisinde herhangi bir sebeple verememesi durumunda sözleşme imzalamaktan feragat etmiş sayılacaktır.

Destek almaya hak kazanan başvuru sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin Ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren 15 iş günü içinde KAYS'a yüklenen evraklardan Ajans tarafından talep edilenlerin asıllarını veya onaylı suretlerini Ajans'a teslim eder. Süresi içerisinde söz konusu belgeleri teslim etmeyen başvuru sahipleri ile sözleşme imzalanmaz.

2.2.2 Başvurular nereye ve nasıl yapılacaktır?

Başvurular, **İlgili Aracı Kuruluş** ve **Ajans'a** olmak üzere **iki aşamada** tamamlanacaktır.

Potansiyel Başvuru Sahipleri programın ilan edilmesini müteakip İlgili Aracı Kuruluş şubelerine başvurarak "**Kredi Uygunluk Belgesini**" alacaklardır.

Potansiyel başvuru sahiplerinin; proje başvurularını Ajans'ın internet sitesinden erişilebilecek KAYS'taki (<https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr/>) Başvuru Formu ve eklerini doldurarak son kabul tarih ve saatine kadar KAYS'a yüklemeleri zorunludur. Sistem, yapılan başvurular için otomatik olarak bir başvuru kodu üretecek olup bu kod başvuru sürecindeki tüm işlemlerde kullanılacaktır.

KAYS üzerinden başvuru yapılırken izlenecek adımlar aşağıda listelenmektedir:

1. Adım

ulaşmak için QR kodu
taratabilirsiniz

Birinci Adım www.baka.gov.tr ve www.turkiye.gov.tr adreslerinden de ulaşabileceğiniz Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi'ne (KAYS) giriniz. (<https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr>) "Kullanıcı Giriş" butonu üzerinden yönlendirileceğiniz **e-Devlet Kapısı Kimlik Doğrulama Sistemi** üzerinden giriş yapınız.

2. Adım

e-Devlet Kapısı Kimlik Doğrulama Sistemi

Giriş Yapılacak Adres: <https://sso.sanayi.gov.tr/oauth.aspx>
Giriş Yapılacak Uygulama: **Bilim Sanayi Merkezi Kimlik Doğrulama**

e-Devlet Şifresi Mobil İmza e-İmza T.C. Kimlik Kartı İnternet Bankacılığı

T.C. Kimlik Numaranızı ve e-Devlet Şifrenizi kullanarak kimliğiniz doğrulandıktan sonra işleminize kaldığınız yerden devam edebilirsiniz. [e-Devlet Şifresi Nedir, Nasıl Alınır?](#)

* T.C. Kimlik No

Sanal Klavye Yazarken Gizle

* e-Devlet Şifresi

Sanal Klavye Şifremi Unuttum

© 2020, Ankara - Tüm Hakları Saklıdır. Gizlilik ve Güvenlik | Hızlı Çözüm Merkezi

İkinci Adım T.C. Kimlik No ve e-Devlet Kapısı şifrenizi⁷ giriniz ve "Sisteme Giriş Yap" butonuna tıklayınız.

⁷ e-Devlet Kapısı kaydınız yok ise e-Devlet Kapısı şifrenizi içeren zarfınızı PTT Merkez Müdürlüklerinden, şahsen başvuru ile üzerinde T.C. Kimlik numaranızın bulunduğu kimliğinizi ibraz ederek temin edebilirsiniz.

3. Adım

KAYIT FORMU

Rolü:

Uyruğu:

T.C. Kimlik No:

Adı:

Soyadı:

Cinsiyet: Erkek Kadın

Doğum Yeri:

Doğum Tarihi:

E-Posta:

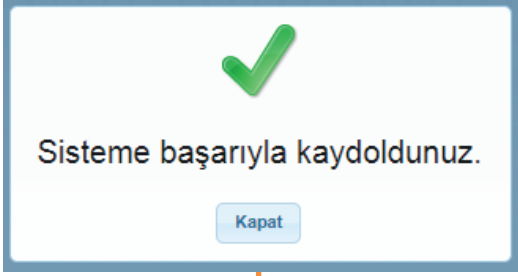
E-Posta Tekrar:

Güvenlik Kodu:

Değerlendirme sürecine ilgili faaliyetleriniz Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Karamamesi ile düzenlenen koordinasyon yerlisi kapsamında raporlanmaktadır.
Kayıt Yardım Dokümanına İndir

Üçüncü Adım T.C. Kimlik No ve e-Devlet Kapısı şifrenizi girerek "Sisteme Giriş Yap" butonuna tıkladığınızda karşınıza bir Kayıt Formu çıkacaktır. Formun ilk alanı olan "Rolü" kısmında "**Başvuru Sahibi Kullanıcısı**"nı seçip ve diğer bilgilerinizi doldurunuz. Kimlik bilgilerinizin nüfus cüzdanınızdaki bilgilerle aynı olmasına dikkat ediniz. "Kaydet" tuşuna basınız.

4. Adım

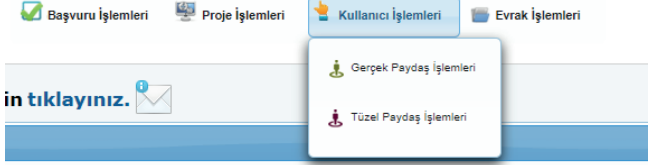

Lütfen e-posta adresinize ( ) gönderilmiş olan onay kodunu giriniz:

Onay Kodu:

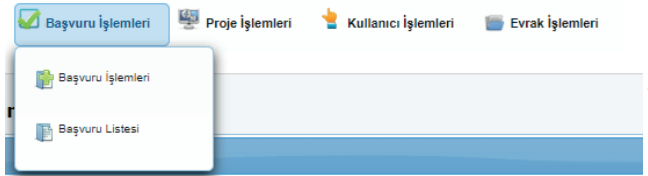
Dördüncü Adım Kayıt Formunu doldurup “Kaydet” tuşuna bastığınızda “Sisteme başarıyla kaydoldunuz.” uyarısı alırsınız ve bu bilgilendirmeyi “Kapat” tuşu ile kapattığınızda aşağıdaki “Onay Kodu” penceresine yönlendirilirsiniz. Elektronik posta adresinize gelen Onay Kodunu bu alana girdiğinizde KAYS hesabınız kullanıma açılmış olacaktır.

5. Adım

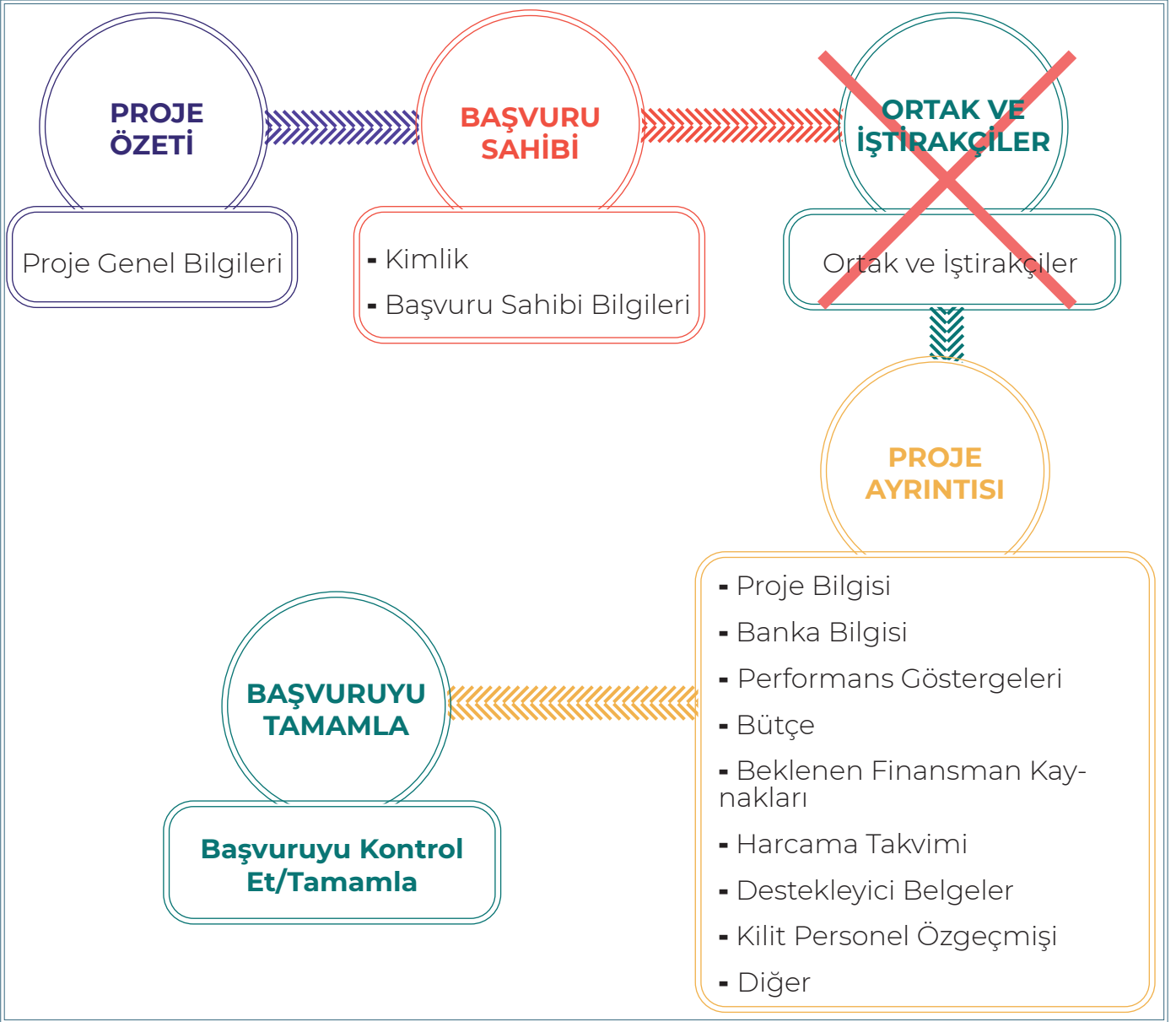
Beşinci Adım Başvuru Sahibi olan kurum/kuruluş KAYS'ta kayıtlı değilse “Kullanıcı İşlemleri” menüsünden “Tüzel Paydaş İşlemleri” başlığını seçip bilgilerinizi doldurunuz. Başvuru Sahibi olan kurum/kuruluş KAYS'ta kayıtlı ise bu adımı dikkate almayınız.

6. Adım

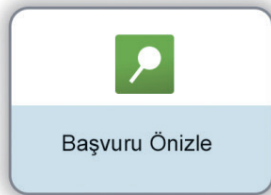

Altıncı Adım “Başvuru İşlemleri” menüsünden yine aynı adı taşıyan başlığa tıklayınız.

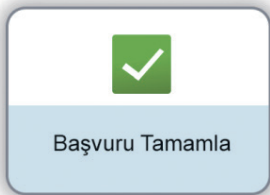
Bundan sonraki kısımda sistem sizi yönlendirecektir. Başvuru Formu aşağıdaki bölümlerden oluşmaktadır. Başvuru Sahipleri, her bir bölümü dikkatlice doldurmak zorundadır.

7. Adım

Başvuru Önizle

Başvuru Tamamla

Yedinci Adım Tüm formları doldurduktan ve Destekleyici Belgeleri tarayarak sisteme yükledikten sonra başvurunuzu onaylayınız.

8. Adım

Sekizinci Adım KAYS tarafından üretilen Taahhünameyi imzalayınız. Taahhünamenin E-İmza ile imzalanmadığı hallerde, Taahhünameyi ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren **en geç 5 iş günü içerisinde** Ajansa teslim ediniz.

Başvuru Sahipleri, bu rehberde yer alan "Kontrol Listesi" bölümünden başvurularının eksik olup olmadığını kontrol etmelidirler.

KAYS'ta “Başvuru Sahibi” Bölümünün Doldurulması

Kimlik” alt bölümünde başvuru sahibinin belirlenmesi işlemi yapılmaktadır. Kurumunuz / işletmeniz daha önceden KAYS üzerinden kayıtlı ise buradan sorgulama yapıldığında görünecek ve Başvuru Sahibi olarak seçilebilecektir. Herhangi bir kayıt bulunmuyorsa “Kullanıcı İşlemleri” menüsünden “Tüzel Paydaş İşlemleri” seçilerek yeni kayıt oluşturulmalıdır.

Başvuru Sahibi belirlendikten sonra işletme / kurum adına **yetkili kişi(ler)**in eklenmesi gerekmektedir. Yetkili Kişi, Başvuru Sahibini temsile, ilzama ve proje belgelerini imzalamaya Başvuru Sahibinin yetkili karar organının aldığı karar ile yetkilendirilmiş kişidir. Başvurunun elektronik imza ile imzalanması sadece yetkili kişi(ler) tarafından yapılabilir. Başvuru tamamlandığında sistem tarafından verilen taahhütname başta olmak üzere, destekleyici belgelerde örneği bulunan Beyanname ve Taahhütname tamamlanması burada yetkili olarak kaydedilen ve imza sirküleri sunulan kişi(ler) tarafından imzalanmalıdır.

Yetkili kişi(ler) eklendikten sonra Başvuru Sahibi adına projeyi yürütecek, koordine edecek ve Ajans ile iletişim halinde bulunacak en az 2 (iki) **İrtibat Kişisinin** tanımlanması gerekmektedir. İşletme / kurum imkânları dâhilinde yetkili kişilerin irtibat kişisi olarak da tanımlanması mümkündür. Ancak, proje faaliyetlerinin yürütülmesi esnasında Ajans ile iletişimin sürekli ve sağlıklı olarak işlemesi adına irtibat kişilerinin proje faaliyetlerini bizzat yürütecek personel olarak belirlenmesi Başvuru Sahibinin yararına olacaktır.

“Başvuru Sahibinin Faaliyetleri” alt bölümünde ise bu rehberin “2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi” başlığı altında yer alan değerlendirme tablosunun ilk bölümü olan mali ve operasyonel kapasiteye ilişkin bilgilerin girilmesi beklenmektedir. Başvuru Sahibinin proje konusu ve proje faaliyetleri hakkında yeterli teknik uzmanlık ve işletme yönetim kapasitesine sahip olup olmadığı buraya yazılan bilgiler ve destekleyici belgeler üzerinden değerlendirilecektir.

Hissedar Listesi

Adı Soyadı / Tüzel Paydaş Adı	Hisse Oranı	Çalışan Sayısı	Ciro
Kayıt bulunamadı.			
Toplam: 0 Sayfa: 1/1			
Ekle Güncelle Sil			

* Tüm hissedarların hisse oranları (%) toplamı 100'e eşit olmalıdır.

Yönetim Kurulu Üye Listesi

Adı Soyadı / Tüzel Paydaş Adı	Mesleği	Görevi	Kuruldaki Yıl Sayısı	Uyruğu
Kayıt bulunamadı.				
Toplam: 0 Sayfa: 1/1				
Ekle Güncelle Sil				

Başvuru Sahibinin Faaliyetleri

Faaliyet Alanları:

500 / 500

Kategorilerine Göre Tam Zamanlı ve Yarı Zamanlı Personel Sayısı

Tam Zamanlı Personel Sayısı

Yarı Zamanlı Personel Sayısı

1000 / 1000

Ekipman ve Ofisler

KAYS'ta Proje Bilgisi Bölümünün Doldurulması

Proje Bilgisi bölümünde aşağıdaki ekran görüntüsünde yer alan 4 ana başlık bulunmaktadır. Bunlar; “Projenin Gerekçesi”, “Projenin Program Öncelikleri ile İlgisi”, “Beklenen Sonuçlar” ve “Sürdürülebilirlik” bölümleridir.

KAYS

Başvuru İşlemleri

Proje İşlemleri

Proje Bilgisi

Projenin Gerekçesi

4000 / 4000

Projenin Program Öncelikleri ile İlgisi

4000 / 4000

Beklenen Sonuçlar

4000 / 4000

Sürdürülebilirlik

4000 / 4000

* Başvurunun tamamlanabilmesi için bütün alanların doldurulması gerekmektedir. Verilerinizin kaybolmaması için işlemi bitirdikten sonra kayıtlarınızı kontrol etiniz!

Rehberin "[Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi](#)" bölümünde **Değerlendirme Tablosu** yer almaktadır. Bu tablodaki soruların yanıtları, Başvuru Sahibi tarafından Proje Bilgisi bölümünde girilen bilgiler içinde aranacağından, Proje Bilgisi bölümüne veri girişi yapılırken aşağıdaki hususlara değinilmesi büyük önem taşımaktadır.

Projenin Gerekçesi

- Başvuru Sahibi işletmenin tanıtımı (işletmenin geçmişi, gelişimi, müşteri portföyü, makine ekipman durumu ve mali, kurumsal, istihdam bilgileri vb.),
- Başvuru sahibinin yatırım yapılacak sektör hakkındaki teknik uzmanlık bilgisi
- Başvuru sahibinin personeli, makine ekipmanı ve proje bütçesini idare edecek bilgi ve beceri düzeyi dâhil olmak üzere kurumsal kapasitesi,
- Proje ihtiyacını ortaya çıkaran gerekçeler (sorunlar, ihtiyaçlar, sorun ve ihtiyaçların somut veriler ile ortaya konulması vb.),
- Projenin tanıtımı,

Projenin Program Öncelikleri ile İlgisi

- Programın amaç ve öncelikleriyle, Başvuru Sahibi işletmenin projesinin ilişkilendirilmesi,
- Proje konusu yatırım ile proje hedeflerinin nasıl gerçekleştirileceği,
- Faaliyet gösterdiği sektörde bölgenin üretim, ihracat ve istihdam rakamlarına ne derece etkide bulunacağı,
- Başvuru sahibinin bulunduğu KOBİ sınıfı ve BAKA'dan daha önce mali destek alıp almadığı,

Beklenen Sonuçlar

- Projenin hedef gruplar üzerindeki somut etkisinin (istihdam, gelir artışı, sosyal fayda vb.) anlatılması,
- Proje sonuçlarının ölçülebilir, somut göstergeler ile ortaya konulması ve Proje Performans Göstergeleri (Başvuru Formunda girilmesi gereken Performans Göstergeleri bölümü) ile uyumunun gözetilmesi,
- Proje için yapılması öngörülen harcamaların projenin uygulanması için yeterli olup olmadığı ve yatırımın karlılık durumu,
- Yatırımın piyasa koşullarına uygunluğu ve maliyet kalemlerinin gerekliliği (Ayrıca Bütçenin Maliyetlerin Gerekçelendirilmesi bölümünde her bütçe kalemi detaylı olarak açıklanmalıdır.),

Sürdürülebilirlik

- Proje sona erdikten sonra Projenin ortaya çıkardığı faydaların sürdürülmesi ve finansmanı ile ilgili olarak planların neler olduğu,
- Başvuru sahibinin proje sona erdikten sonra işletme faaliyetlerini sağlıklı bir şekilde nasıl yürüteceği,
- Projenin genç istihdamının artırılması, kaynak verimliliğinin sağlanması, teknolojik

olgunluk düzeyinin yükseltilmesi vb. somut katma değer içerip içermediği,

- Projenin sürdürülebilir kalkınmaya ve çevrenin korunmasına katkı sağlama durumu,
- Proje konusu sektörün ileri-geri bağlantı düzeyi, istihdam etkisi ve katma değer yaratacak çarpan etkisi oluşturması dâhil olmak üzere, içinde bulunduğu sektöre veya yan sektörlerle pozitif etkisi,

Başvuru sahiplerinin, proje başvurularını ajansın program ilanında belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar KAYS üzerinden yapması zorunludur. Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde aşağıdaki adreslere teslim edilir.

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI

Çünür Mahallesi 102. Cadde Ekonomi Kampüsü A2 Blok
No: 185-B ISPARTA

Telefon: +90 (246) 224 37 37

Konum

Konum

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI ANTALYA YATIRIM DESTEK OFİSİ

Ulus Mahallesi Namık Kemal BULVARI No: 4/2
Kepez/ANTALYA

Telefon: +90 (242) 332 37 37

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI BURDUR YATIRIM DESTEK OFİSİ

Burç Mahallesi İstasyon Caddesi No:27 15100 BURDUR

Telefon: +90 (248) 234 05 50

Konum

Bu durumda taahhütnamesini elden teslim edenlere imzalı ve tarihli bir alındı belgesi verilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Başka yollarla (örneğin faks ya da elektronik posta ile) gönderilen ya da başka adreslere teslim edilen proje teklifleri reddedilecektir.

Başvuru Sahipleri başvurularının, eksiksiz olup olmadığını Başvuru Formunda yer alan kontrol listesinden kontrol etmelidirler. Tam olmayan başvurular reddedilecektir.

2.2.3 Başvuruların alınması için son tarih

Başvuruların alınması için son tarih **20 Ocak 2025 Pazartesi Saat: 18.00**'dur.

Taahhütname, **27 Ocak 2025 Pazartesi Saat: 18.00**'e kadar Ajans merkez binasına veya yatırım destek ofislerine teslim edilmelidir. Son başvuru zamanından sonra alınan başvurular, hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmayacaktır. Posta veya kargo şirketine bağlı gecikmeler dikkate alınmayacaktır.

Taahhütnamenin ıslak imzalı teslim edileceği durumlarda, kabul mahallinde son başvuru anı itibarıyla bir yığılma söz konusu ise kapanış saatinde kapılar kapatılır ve sadece o an itibarıyla içeride bulunan başvurular kabul edilerek işlem tamamlanır. Taahhütnamenin posta veya kargo şirketi yoluyla gönderildiği durumlarda postadaki gecikmeler dikkate alınmaz. Taahhütnamenin, başka yollarla (örneğin faks ya da elektronik posta ile) gönderilmesi ya da başka adreslere teslim edilmesi durumunda da proje teklifleri reddedilecektir.

ÖNEMLİ UYARI: Aracı kuruluştan kredi uygunluk belgesi alınmış olması ve/veya KAYS üzerinden projenizin **20 Ocak 2025 Pazartesi Saat 18.00**'a kadar girilip onaylanması başvurunuzun tamamlandığı anlamına **gelmemektedir**.

Başvurunun tamamlanması için KAYS üzerinden verdiğiniz onayın ardından sistemin size vereceği taahhütnameyi imza yetkilisine imzalatmanız ve **27 Ocak 2025 Pazartesi Saat 18.00**'e kadar **Ajansa teslim etmeniz** gerekmektedir.

2.2.4. Daha fazla bilgi almak için

Sorularınızı, tekliflerin alınması için belirlenen son tarihten 20 gün öncesine kadar, programın referans numarasını, açık bir şekilde belirterek, elektronik posta ya da faks ile aşağıdaki adrese veya faks numarasına gönderebilirsiniz.

E-posta adresi

isb@baka.gov.tr

Soruların yanıtları, Ajansa ulaşma tarihinden sonra en geç 10 gün içerisinde aşağıdaki adreste yayınlanacaktır:

Tüm adaylara eşit davranılacak ve bir Başvuru Sahibine sağlanan bilgi Sıkça Sorulan Sorular (SSS) aracılığıyla diğer Başvuru Sahiplerine de sunulacaktır.

Tüm resmi açıklamalar ve talep edilen bilgi Ajans tarafından sağlanacaktır. **SSS listesinde ve Başvuru Rehberinde yer almayan hiç bir bilgi Başvuru Sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.**

2.3 Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi

Başvurular, Ajans gözetimi ve koordinasyonunda oluşturulacak değerlendirme komitesi tarafından incelenip değerlendirilecektir. Başvuru Sahipleri tarafından sunulan projeler aşağıda açıklanan aşama ve kriterlere göre incelenecek ve değerlendirilecektir.

1. Kredi Uygunluk Belgesinin aracı kuruluş tarafından onaylanması
2. Ön inceleme
3. Teknik ve mali değerlendirme
4. Ön izleme ve bütçe revizyonu
5. Nihai onay / ret

Aracı kuruluş onaylı kredi uygunluk belgesi alınması proje başvurunuzun teknik ve mali değerlendirme aşamasına geçebilmesinin ön koşullarından birisidir. Onaylı kredi uygunluk belgesi bulunmayan başvurular teknik ve mali değerlendirme aşamasına alınmayacaktır.

Değerlendirme süreci, “Ön İnceleme” ve “Teknik ve Mali Değerlendirme” olmak üzere iki temel aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar ile birlikte Ajans Genel Sekreterliği tarafından gerekli görülmesi halinde “Ön İzleme” ve “Bütçe Revizyonu” çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Süreç, BAKA Yönetim Kurulu tarafından yapılan nihai onay/ret değerlendirmeleri sonucunda destek almayı hak eden projelerin belirlenmesi ile tamamlanmaktadır.

(1) Ön İnceleme

Yalnızca zamanında teslim edilen projeler ön incelemeye alınır. Ön inceleme aşamasında başvuru sahibinin ve proje konularının başvuru rehberinde belirtilen kriterlere uygunluğu yönünden ön inceleme yapılır. Ön incelemeye ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Başvuru rehberinde belirtilen uygunluk kriterlerine uymayan başvurular reddedilir. Ayrıca bu hususların değerlendirme sürecinin herhangi bir aşamasında tespit edilmesi halinde de söz konusu projeler reddedilir, bu durumun sözleşme imzalandıktan sonra tespit edilmesi halinde ise sözleşmeler feshedilir.

b) Ajans ön inceleme ve değerlendirme sürecinde, başvuru sahibinden başvuru ve eki belgelere ilişkin olarak bilgi ve belge isteyebilir.

Taahhütnamenin başvuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından onaylanması gerekmektedir. Bu husus KAYS'a yüklenecek imza sirküleri veya vekaletname gibi belgeler üzerinden kontrol edilecektir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapıldığı tespit edilen başvurular reddedilir.

Diğer taraftan Ajans başvuru rehberinde, başvuru formu dışında bazı bilgi ve belgelerin sunulmasının zorunlu olması yahut onay gerektiren işlem olması halinde yetkili makamlardan alınan onayın başvuru aşamasında sunulması gibi ek kriterler belirleyebilir. Böyle durumlarda tanımlanan ek kriterlerin yerine getirilmemesi projenin ön inceleme aşamasında reddedilmesine yol açar. Bunun dışında Ajans değerlendirme sürecini etkileyeceğini düşündüğü belgeleri ön inceleme ve değerlendirme aşamalarının herhangi bir zamanında başvuru sahibinden talep edebilir. Başvuru sahibi, Ajans tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri zamanında ajansa sunmak zorundadır. Talep edilen bilgi

ve belgeleri ajans tarafından başvuru rehberinde belirlenen zamanda sunmayan başvuru sahiplerinin başvuruları reddedilir.

Gerekli şartları taşıdığı anlaşılan projeler, bir listesi hazırlanarak teknik ve mali değerlendirme sürecine alınır. Gerekli şartları taşımadığı sonradan öğrenilen başvurular değerlendirme sürecinin hangi aşamasında olursa olsun ön incelemede elenmiş kabul edilir.

Ön inceleme aşamasında ayrıca aşağıdaki tabloda yer alan “KRİTERLER” başlıklı tabloda yer alan kriterlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilmektedir. İstenilen bilgilerden herhangi biri eksik, yanlış veya geçersiz ise, **Ajans tarafından bu eksikliğin/yanlışlığın giderilmesi için Yararlanıcıya KAYS üzerinden ek süre verilir.** Başvuru sırasında sunulması gereken bu belgelerin eksik / geçersiz olması ve verilen süre içerisinde tamamlanmaması durumunda başvuru reddedilecek ve proje teklifi bu noktadan sonra artık değerlendirilmeyecektir.

KRİTERLER	Evet	Hayır
1. Program ilan tarihinden sonra aracı kuruluştan alınmış başvuru sahibine ait kredi uygunluk belgesi veya kredi uygunluk başvurusunda bulunulduğuna dair belge sunulmuştur.		
2. Başvuru sahibi ve proje ile ilgili Ajans tarafından bu Program özelinde istenen ayrıntılı bilgileri içeren iş planı sunulmuştur.		
3. Başvuru sahibini temsil ve ilzama yetkili kişinin/kişilerin ismini / isimlerini ve imzalarını noter tarafından tasdik eden belge (imza sirküleri); bu kişinin/kişilerin yetkisi ve sorumluluğu başvuru sahibinin ana sözleşmesinden veya yasal yapısından gelmiyorsa ilaveten yönetim kurulunun veya yetkili yönetim organının bu kişiyi/kişileri yetkilendirme kararı sunulmuştur.		
4. Başvuru sahibi kuruluşu temsil ve ilzama yetkili kişilerin ilanını içeren güncel sicil gazetesi/gazeteleri sunulmuştur.		
5. Başvuru sahibi adına program ilan tarihi ve sonrasında alınmış onaylı oda kayıt belgesi (ticaret ve sanayi odasına bağlı işletmeler için Faaliyet Belgesi ya da Sicil Kayıt Sureti; esnaf ve sanatkârlar odasına bağlı işletmeler içinse Sicil Tasdiknamesi) sunulmuştur.		
6. Başvuru Sahibinin Beyannamesi , Başvuru Sahibinin temsilcisi tarafından imzalanmıştır.		
7. Toplam maliyeti 100.000 TL ve üstü mal ve hizmet alımları ve yapım işlerine yönelik satın alımlarda her bir kalem için; Alınacak hizmet veya ekipmanın teknik detaylarını içeren teknik şartname/teknik özellikler listesi sunulmuştur.		
8. Toplam maliyeti 100.000 TL ve üstü mal ve hizmet alımları ve yapım işlerine yönelik satın alımlarda her bir kalem için; Alınacak hizmet veya ekipmanın teknik detaylarını içeren en az iki, tercihen üç proforma fatura veya teklif mektubu sunulmuştur.		
9. Başvuru Sahibinin vergi dairesince onaylanmış, son mali yıla ait mali tablosu sunulmuştur.		
10. parselorgu.tkgm.gov.tr adresinden alınmış projenin uygulanacağı alanı gösterir "Proje Alanı Öznitelik Bilgisi" çıktısı sunulmuştur.		
Eğer bütçede inşaat/yapı kalemi varsa: 11. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının belirlediği güncel birim fiyatlara ve pozlara göre hazırlanmış keşif özeti (malzeme, metraj ve keşif listesi) ve maliyet tahmini sunulmuştur.		
12. Taahhütname , başvuru sahibinin yetkilisi tarafından elektronik ya da ıslak imza ile imzalanmıştır.		

Ön inceleme kapsamında aşağıdaki **"Uygunluk Kriterleri"** başlıklı tabloda yer alan kriterler esas alınarak uygunluk kontrolü gerçekleştirilir. Bu kriterlerde bir eksiklik veya hatanın bulunması durumunda başvuru sahibine ek süre verilmeyecek olup başvuru ön inceleme aşamasında **reddedilecek**, teknik ve mali değerlendirme aşamalarına alınmayacaktır. Başvuru Sahibinin ve projelerin bu rehberin 2.1.1 ve 2.1.2 bölümlerinde verilen kriterlere uygunluğunun kontrolü aşağıda yer alan listeye göre yapılır.

UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır
1. Başvuru Sahibi uygundur.		
2. Başvuru sahibi başvuru tarihinden önce kurulmuş, tescil edilmiş ve faaliyettedir.		
3. Proje konusu uygundur.		
4. Proje TR61 Düzey 2 Bölgesi'nde (Antalya, Burdur, Isparta) uygulanacaktır.		
5. Bu başvuru, ilgili takvim yılı içerisindeki tüm proje teklif çağrılarını kapsamında yapılabilecek altı proje içinde yer almaktadır.		
6. Proje başına kullanılacak kredi tutarı (proje bütçesi) izin verilen asgari ve azami destek tutarları arasındadır.		
7. Projede ortak ve iştirakçi bulunmamaktadır.		

Sadece ön incelemeyi geçen başvurular değerlendirme işleminin sonraki safhalarına alınacaktır.

(2) Teknik ve Mali Değerlendirme

Teklif edilen bütçe de dâhil olmak üzere başvurular, aşağıda yer alan Değerlendirme Tablosundaki kriterlere göre KAYS üzerinden "Değerlendirme Komitesi" tarafından "Gizlilik ve Tarafsızlık Sözleşmesi" çerçevesinde değerlendirilecektir. Değerlendirmede sırası ile başvuranın mali ve operasyonel kapasitesi, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgiliği, projenin destek sonrası sürdürülebilirliği ile projenin bütçe ve maliyet etkinliği göz önüne alınacaktır.

Değerlendirme tablosu, bölümlere ve alt bölümlere ayrılmıştır. Her alt bölüme, belirlenen aralıklarda puanlar verilecektir. Azami puanı 5 olan örnek için puanlama usulü, aşağıda gösterilmiştir.

1 = çok zayıf; 2 = zayıf; 3 = orta; 4 = iyi; 5 = çok iyi

Proje tekliflerinin destek almaya hak kazanabilmesi için 100 puan üzerinden 65 toplam başarı puanı alması koşuluna ek olarak, değerlendirme tablosunun ilk iki bölümünde incelenen "Mali ve Operasyonel Kapasite" bölümünden **25 puan üzerinden en az 15 puan**, "İlgililik" bölümünden de **35 puan üzerinden en az 20 puan alması** koşulu aranacaktır.

Genel sekreter, teknik değerlendirme sonunda başarılı olan projelerin bütçe incelemesini yapar veya yaptırır; sonrasında ise asıl ve yedek projeleri yerli malı belgesine sahip mal alımını taahhüt etmesi bakımından da inceler ya da inceletir. Bu taahhüdün revize edilmiş proje bütçesine oranı en az yüzde yirmi ise 1, en az yüzde otuz ise 2, en az yüzde kırk ise 3, en az yüzde elli ise 4, yüzde yetmiş beş ve fazlası ise 5 puan projenin nihai değerlendirme puanına eklenir ve başarılı proje listesi bu sonuçlara göre yeniden oluşturulur⁸.

Başvurular en yüksek puanı alan tekliften başlayarak sıralanır ve destek dağıtımı bu rehberde belirtilen teklif çağrısının toplam bütçesi çerçevesinde söz konusu sıralamaya göre yapılır. Eşit puan alan başarılı projeler bakımından; söz konusu mali destek programında aynı yararlanıcı tarafından sunulan tek proje başvurusu niteliğinde olanlara

⁸ Yerli malı belgesine sahip mal alımı taahhüdü ayrıca bir performans göstergesi olarak belirlenir ve proje sonunda bu taahhüdün gerçekleştirilmemesi halinde destek tutarının yüzde 5'inden az olmamak üzere uygulanacak ilave cezai şartta da sözleşmede yer verilir.

öncelik verilir. Bu hususta eşitlik olması halinde öncelikle ilgililik bölümü için değerlendiricilerin verdikleri puanların ortalaması; bunun da eşit olması halinde mali ve operasyonel kapasite bölümünden alınan puanların ortalaması en yüksek olanlar dikkate alınır, bu hususta da eşitlik olması halinde başvuru tarihi ve saati esas alınır.

DEĞERLENDİRME TABLOSU

Bölüm	Puan
1. Mali ve Operasyonel Kapasite	25
1.1 Başvuru Sahibi yeterli teknik uzmanlık ve işletme yönetim kapasitesine sahip mi? (Proje konusu ve proje faaliyetleri hakkında teknik bilgi ve tecrübe düzeyi dikkate alınacaktır.)	15
1.2 Başvuru sahibinin proje konusu yatırımı gerçekleştirmek üzere finansman ihtiyacı ne düzeydedir? (Başvuru sahibinin finansmana ihtiyaç düzeyinin tespitinde sunmuş olduğu mali tablolara ilişkin oransal veriler dikkate alınacaktır. Oransal verilerin değerlendirilmesi neticesinde kaynak ihtiyacı daha fazla olan işletmelere daha fazla puanlama yapılacaktır.)	10
2. İlgililik	35
2.1 Proje, Programın amaç ve öncelikleriyle ne kadar ilgili?	15
2.2 Proje hedefleri ile proje konusu yatırım ne derece ilgili? Turizm faaliyetleri açısından bütüncül bir yaklaşım izlenmiş midir?	10
2.3 Projenin uygulanacağı ilçe SEGE 2022 sıralamasına göre hangi kademede yer almaktadır? (Proje Alanı Öznitelik Bilgisi çıktısı dikkate alınacaktır) • Beşinci Kademe İlçelerde uygulanacak projelere 10 puan, • Dördüncü Kademe İlçelerde uygulanacak projelere 8 puan, • Üçüncü Kademe İlçelerde uygulanacak projelere 6 puan, • İkinci Kademe İlçelerde uygulanacak projelere 4 puan, • Birinci Kademe İlçelerde uygulanacak projelere 2 puan verilecektir.	10
3. Sürdürülebilirlik	15
3.1 Proje somut bir katma değer unsuru içeriyor mu? (Genç ve kadın istihdamının artırılması, kaynak verimliliğinin sağlanması vb. dâhil olmak üzere)	5
3.2 Proje potansiyel çarpan etkileri içermekte mi? (Proje konusu sektörün ileri-geri bağlantı düzeyi, istihdam etkisi ile katma değer yaratacak çarpan etkisi oluşturması dâhil olmak üzere, içinde bulunduğu ya da diğer sektörlerle pozitif etkisi olacak mı?)	5
3.3 Teklif edilen projenin beklenen sonuçları sürdürülebilir mi? • Mali Boyut: Faaliyetler proje sona erdikten sonra nasıl finanse edilecek? • Kurumsal Boyut: İşletme tarafından proje sona erdikten sonra da faaliyetlerin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi beklenmekte mi? • Projede sürdürülebilir kalkınmaya ve çevrenin korunmasına itibar gösteriliyor mu?	5
4. Bütçe ve maliyet etkinliği	25
4.1 Tahmini maliyetler ile beklenen sonuçlar arasındaki oran yeterli mi?	10
4.2 Yapılması öngörülen harcamalar gerçekçi ve projenin uygulanması için gerekli mi? • Yapılacak yatırım ile harcamalar orantılı mı? • Yapılacak yatırım ile yatırımın getirisi orantılı mı? • Öngörülen maliyet kalemleri projenin amacına hizmet ediyor mu?	15
EN YÜKSEK TOPLAM PUAN	100

2.4 Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

2.4.1 Bildirimin İçeriği

Başvuru Sahiplerine, başvurularının sonucuna ilişkin durum KAYS üzerinden ve/veya ajansın gerekli gördüğü hallerde elektronik olarak bildirilecektir. Destek almaya hak kazanan başvuru sahiplerine elektronik ortamda davet bildiriminde bulunulur. Destek almaya hak kazanamayan projelerin sahiplerine, yönetim kurulu kararını müteakip on iş günü içerisinde desteklenmemeye gerekçeleriyle birlikte elektronik ortam üzerinden bildirimde bulunulur. Destek almaya hak kazanan ve hak kazanamayan proje sahiplerine, elektronik ortamda yapılan bildirimini takip eden beşinci günün sonunda söz konusu hususlar tebliğ edilmiş sayılır.

Başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı, aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır:

- Taahhütname, son başvuru tarihinden sonra alınmıştır;
- Başvuru eksiktir veya belirtilen kriterlere uygun değildir;
- Başvuru Sahibi uygun değildir;
- Proje uygun değildir (örneğin teklif edilen projenin program kapsamında olmaması, teklifin izin verilen azami süreyi aşması, talep edilen katkının izin verilen azami katkıdan daha fazla olması vb.);
- Proje, konuyla yeterince ilgili değildir ve/veya Başvuru Sahibinin mali ve işletme kapasitesi yeterli değildir;
- Proje, teknik ve mali açıdan, seçilmiş olan diğer projelere göre daha az puan almıştır;
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten önce teslim edilmemiştir;
- Bu Rehberde bulunan herhangi başka bir kritere uyulmamıştır

Ajansın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir.

2.4.2 Öngörülen Zaman Çizelgesi

Değerlendirme sonuçları hakkında Başvuru Sahiplerini bilgilendirmek için Ajansın planladığı tarih Mart 2025'tir. Bu tarih kesin olmayıp, proje sayısına göre değişebilecektir.

2.5 Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Destek kararını takiben, verilecek destek miktarı ve uygulamaya ilişkin ilke ve kurallar, Başvuru Sahibi ile Ajans arasında KAYS üzerinden imzalayacağı bir sözleşmeye bağlanır.

Başvuru sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin Ajans tarafından Ajans internet sitesinde ilan edilmesinden itibaren on beş iş günü içinde ek bilgi ve belgeleri KAYS'a yükler ve varsa matbu olarak teslim edilmesi gerekenleri Ajansa teslim eder. Sözleşmeler, gerekli belgelerin temininden sonra başvuru sahiplerine beş iş günü içinde KAYS üzerinden yapılacak bildirimini müteakip en geç on iş günü içinde e-imza ile imzalanır. E-imza kullanılamaması durumunda Ajansa başvuru yapılır. Bu süre zarfında ajansa başvurmayan, sözleşme imzalamayacağını yazılı olarak bildiren, Ajans tarafından talep edilen belgeleri zamanında sunmayan veya geri ödeme planını sözleşme imzalama süresi içerisinde aracı kuruluşun elektronik sistemi üzerinden herhangi bir

sebeple onaylamayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır. Aynı süre içerisinde mücbir sebep veya beklenmeyen halden ötürü sözleşme imzalamayacağını bildiren başvuru sahiplerine yirmi iş günü ilave süre tanınabilir. Sunulan belgelerin gerçeğe aykırı yahut KAYS'ta yer alan bilgi ve belgelerden farklı olması durumunda da başvuru sahibiyle sözleşme imzalanmaz. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla, yedek listede yer alan başvuru sahipleri sözleşme imzalamak üzere en yüksek puanlı projeden başlamak üzere sözleşme imzalamaya davet edilir. Yedek listeden davet usulü bakımından da yukarıdaki hükümler aynen uygulanır.

Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler:

Kesin destek tutarı: Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. Bölüm 2.1.4'te açıklandığı gibi, bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir. Kesin destek tutarı, proje uygulama süresi sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda kesinlik kazanacaktır. Mali destek hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz.

Hedeflerin gerçekleştirilememesi: Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekânlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuatta uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir.

Sözleşmenin değiştirilmesi: Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulamasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemez ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı durdurulabilir.

Raporlar: Yararlanıcılar, proje uygulama süresinin tamamlanmasını takiben projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleştirmeleri içeren bir nihai rapor sunmak zorundadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Nihai rapor, proje uygulama süresinin bitimini müteakip **en geç kırk beş gün içinde** Yararlanıcı tarafından Ajansa sunulur.

Nihai raporun Ajans tarafından onaylanması aşamasına kadar gerçekleşen hiçbir blokaj çözme işlemi, harcamaların uygun maliyet kabul edildiği anlamına gelmez. Nihai raporun Ajans tarafından değerlendirilmesi aşamasında uygun olmayan maliyetlerin tespit edilmesi durumunda, **söz konusu maliyete ilişkin tutar** ve blokaj çözme tarihinden uygun olmayan maliyetin tespiti anına kadar geçen süreye ilişkin **gelir getirici hesapta oluşabilecek faiz kaybı**, yararlanıcıdan tahsil edilir.

Ayrıca, Ajans tarafından aktarılan tutarın tamamının Yararlanıcı tarafından kullanılmaması nedeniyle hesapta bakiye kalması durumunda da aynı durum geçerlidir.

Ödemeler: Ajansın Yararlanıcıya yapacağı ödemeler aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

1. Kullanılacak kredi, yararlanıcının ilgili aracı kuruluş nezdindeki proje özel hesabına, destek sözleşmesinin yürürlük tarihinden itibaren 10 iş günü içinde defaten aktarılır.
2. Proje özel hesabına aktarılan tutar **aracı kuruluş ile yapılan protokol gereği 7 gün hesapta bekledikten sonra** ancak Ajans tarafından blokaj çözme onayı verilmesi durumunda harcanmak üzere blokeli olarak hesapta tutulur.
3. Sağlanan kredi tamamen harcanana kadar, proje hesabının bakiyesi proje özel hesabına bağlı ve gelir getirici bir hesapta, bu kapsamda elde edilen bütün getiri ve haklar Ajansa ait olacak şekilde değerlendirilir.
4. Yararlanıcı tarafından yüklenicilere yapılacak ödemeler **proje süresi içerisinde** gerçekleştirilebilecektir. Bu kapsamda, yararlanıcıların ilgili ödemeye ilişkin tevsik edici belgeleri ödeme gününden **en az 5 iş günü öncesinde ilgili aracı kuruluşa** sunması gerekmektedir.

Geri Ödemeler: Yararlanıcının kullanmış olduğu kredinin geri ödemesi aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır.

1. Geri ödeme tutarı, Yararlanıcı tarafından sunulan nihai raporun değerlendirilmesi neticesinde uygun maliyet toplamının tespiti ile belirlenir. Aylık taksitler ise toplam uygun maliyetin **27'e bölünmesi** ile elde edilir.
2. Aylık taksitlerin ilkinin geri ödemesi, Ajans desteğinin proje özel hesabına bağlı gelir getirici hesaba aktarılmasını müteakip **dokuzuncu ayın tamamlanmasından** sonraki iş günü yapılır. Diğer taksitler ise en geç takip eden ayların aynı gününde yapılır. Taksit ödeme son gününün iş günü olmayan bir güne rastlaması durumunda bir sonraki iş günü son ödeme tarihidir.
3. Vadesi gelen bir taksit ödemesi için süreç aşağıdaki gibi işletilir;
  - a. Yararlanıcının Bankadaki tanımlı hesabına vadesi gelmeden önce ilgili taksit tutarını Ajans'a otomatik transfer edilmek üzere yatırması
  - b. Vadesi gelen ve Yararlanıcı tarafından **yatırılmayan** taksit tutarı için Banka tarafından tanımlanan kredi limitinden Ajans'a yatırılacak tutarın tahsil edilmesi (kredi limitinden karşılanarak Yararlanıcı adına Ajans'a yapılacak ödemeler için Yararlanıcıya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilan edilen Ek Hesap faizi oranında aracı kuruluş tarafından maliyetlendirme yapılacaktır)
  - c. Ödemesi yapılan taksit tutarının Banka tarafından Ajans hesaplarına transferi
4. Ajans tarafından sağlanan kredinin herhangi bir şekilde kullanılmaması ve/veya yapılan bir harcamanın Ajans tarafından uygun maliyet olarak değerlendirilmemesi durumunda sözleşmedeki cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla desteğin geri alınmasına ilişkin süreçler yürütülür. Nihai raporun onaylanmasının ardından kesinleşen uygun maliyetler çerçevesinde geri ödeme planı kalan taksitlere eşit yansıtılacak şekilde revize edilir.

Projeye ait kayıtlar: Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar proje tamamlandıktan sonra on yıl süreyle saklanmalıdır.

Denetim: Gerektiğinde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekânlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Ajans, bu program kapsamında tüm projelerden denetim raporu talep edecektir. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir.

Tanıtım ve Görünürlük: Yararlanıcılar ve yükleniciler, hizmet, mal alımı ve yapım işleri faaliyetlerinde Ajansın sağladığı mali desteği ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının genel koordinasyonunu görünür kılmak ve tanıtmak için proje uygulama süresi ve takip eden 3 yıllık denetim süresi boyunca Ajansın internet sitesinde (www.baka.gov.tr) yayımlanan “tanıtım ve görünürlük rehberine” uygun olarak gerekli önlemleri alır.

Satın Alma İşlemleri: Program kapsamında yararlanıcılar tarafından yürütülecek projelerin satın alma usulleri konusunda Proje Uygulama Rehberi hükümleri uygulanmaz. Proje kapsamında yapılacak tüm satın almalar Yararlanıcı tarafından gerçekleştirilecek olup her halükarda oluşan maliyetler piyasa koşullarına uygun olmalıdır.

Yürütülen programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti ve bunlar üzerindeki fikri mülkiyet hakları yararlanıcıya aittir. Yararlanıcının, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin, genel sekreterin gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin tamamlanmasından itibaren üç yıl süreyle üzerinde üçüncü kişi lehine aynı ya da şahsi hak tesis edemeyeceği ve projede belirtilen iş yeri dışında kullanamayacağı, aksi halde destek miktarının iki katı tutarında ajansa tazminat ödeyeceği hususu sözleşmede yer alır.

3. DESTEKLEYİCİ BELGELER

1. Kredi Uygunluk Belgesi
2. İş Planı
3. Temsil ve İlzam Yetkisi Belgesi
4. Ticaret Sicil Gazetesi
5. Oda Kayıt/Faaliyet Belgesi
6. Başvuru Sahibinin Beyannamesi
7. Teknik Şartname
8. Proforma Faturalar
9. Mali Tablolar
10. Keşif Metraj
11. Proje Alanı Öznitelik Bilgisi Belgesi
12. Avantaj Sağlayıcı Belge Örnekleri

www.baka.gov.tr

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI

Çünür Mahallesi 102. Cadde Ekonomi Kampüsü

A2 Blok No:185-B Merkez/ISPARTA

Telefon 0 246 224 37 37

Fax 0 246 224 39 49

info@baka.gov.tr

Antalya Yatırım Destek Ofisi

Ulus Mahallesi Namık Kemal Bulvarı No: 4/2
Kepez/Antalya

antalyaydo@baka.gov.tr

Burdur Yatırım Destek Ofisi

Burç Mahallesi İstasyon Caddesi No: 27 Burdur

burdurydo@baka.gov.tr